

Müəssisələr statistikasını - 3511

1. Müəssisələr statistikasının göstəricilər sistemi nədir?

Hadisələri xarakterizə edən rəqəmlərdir

Göstəricilər çoxluğudur

Müəssisələr rəqəmlər yığıdır

Bütövlükdə iqtisadiyyat və iqtisadi prosesin əsas aspektlərini xarakterizə edən, qarşılıqlı əlaqələndirilmiş və uzlaşdırılmış göstəricilərin nizama salınmış çoxluğudur.

Müəssisələrin illik fəaliyyət nəticəsidir

2. İstehsal amilləri nədir və onların tərkibinə nələr daxil olur?

İstehsalat başlamaq üçün tələb olunan vasitələridir

İstehsalat üçün tələb olunan pul vəsaitidir

İstehsalat üçün tələb olunan maddi resurslardır

İstehsalat üçün lazım olan işçi qüvvəsidir

Müəssisələrin normal fəaliyyəti üçün tələb olunan müəyyən ixtisasda işçi qüvvəsi, torpaq və təbii ehtiyatlar, kapital, elmi-texniki tərəqqi və habelə sahibkarlıq fəaliyyətinin məcmusudur

3. XTB-dən MHS-ni fərqləndirən əsas cəhət nədən ibarətdir

onun daha yetgin və tam olması

asan tərtib olunması

təhlil və proqnozlaşdırma üçün daha əlverişli olması

ardıcıl və məntiqli olması

respublikanın ÜDM-un istehsalını, bölüşdürülməsini və istifadəsini əks etdirən hesablar və cədvəllər məcmusundan ibarət olması

4. Müəssisələr qruplaşdırılarkən hansı əlamətlər əsas götürülür?

müəssisənin harada yerləşməsi

onun kimə məxsus olması

mülkiyyət forması, həcmi və mənsub olduğu sahə

nə istehsal etməsi

necə istehsal etməsi

5. Həm hüquqi şəxs yaratmadan fiziki şəxs kimi fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar və həm də hüquqi şəxs kimi fəaliyyət göstərən müəssisələr necə adlanır?
- hüquqi vahid
 - təşkilati vahid**
 - fiziki vahid
 - institusional vahid
 - yerli vahid
6. İri müəssisələrin fəaliyyəti hansı statistika metodu ilə öyrənilir?
- Başdan-başa müşahidə**
 - Seçmə müşahidəsi
 - Monoqrafiya müşahidəsi
 - Anket müşahidəsi
 - Bilavasitə müşahidə
7. Müəssisələr statistikasını hansı hissələrdən ibarətdir?
- Qiymət və xarici ticarət statistikasını
 - MHS
 - Maliyyə, sığorta, dövlət büdcəsi və tədiyyə balansını statistikasını
 - Kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinin statistikasını**
 - Maliyyə və bank statistikasını
8. Müəssisələr statistikasının əsas məqsədi nədən ibarətdir?
- müəssisələrin sayını öyrənmək
 - müəssisələrin tərkibini və dinamikasını öyrənmək
 - Müəssisələrin fəaliyyət nəticələrini aşkar etmək
 - MHS konsepsiyalarına əsaslanan statistika məlumatlarını əkdə etmək üçün milli təsnifatlar sistemini və müəssisələr qeydiyyatı yaratmaq, göstəricilər sistemini təkmilləşdirmək və ölkələr arasında müqayisələri təmin etmək**
 - müəssisələrin demografiyasını öyrənmək
9. Müəssisələr statistikasının predmeti nədir?
- müəssisələrin iqtisadiyyatını öyrənmək
 - müəssisələrin fəaliyyət nəticələrini aşkar etmək və qiymətləndirmək
 - müəssisələrdə statistika müşahidəsini təşkil etmək

müxtəlif sosial-iqtisadi əlamətlərə görə müəssisələri qruplaşdırmaq
müəssisələrin iqtisadiyyatında baş verən kütləvi hadisə və proseslərin kəmiyyət və keyfiyyət tərəfini öyrənərək özündə əks etdirən informasiya sistemidir

10. Müəssisələrin dövlət reystri nədir?

Müəssisələrin adbaad siyahısıdır

Statistik müşahidə obyektlərinin məcmusudur

Təsərrüfat vahidlərinin qruplaşdırılması vasitəsidir

Statistik müşahidəsi vahidlərinin baş məcmusu haqqında sosial, iqtisadi və demoqrafik göstəricilər sistemidir

Müəssisənin fəaliyyətinin uçotu vasitəsidir

11. Müəssisələr statistikasında "demoqrafiya" termini altında nələr nəzərdə tutulur? köhnə texnologiya ilə işləyən müəssisələrin bağlanması

müəssisələrin parçalanması əsasında yeni vahidlərin yaranması

iflasa uğrayan müəssisələrinin öz fəaliyyətini dayandıması

müəssisələrin əmələ gəlməsi (yaranması, birləşməsi, ayrılması, yenidən təşkil olunması) və fəaliyyətinin dayandırılması (bağlanma, birləşmə, ayrılma, müəssisələr qrupu çərçivəsində yenidən təşkil olunma və s.) başa düşülür.

Müəssisələrin həcmnin dəyişməsi

12. Kiçik sahibkarlıq subyektləri hansı müəssisələr hesab olunur?

A) işçilərinin sayı 100 nəfərdən və illik dövriyyəsi 500 min manatdan az olan sənaye və tikinti müəssisələri

B) işçilərinin sayı 30 nəfərdən və illik dövriyyəsi 300 min manatdan az olan kənd təsərrüfatı müəssisələri

C) işçilərinin sayı 20 nəfərdən və illik dövriyyəsi 600 nəfərdən az olan topdan satış müəssisələri

D) işçilərinin sayı 10 nəfərdən və illik dövriyyəsi 200 min manatdan az olan pərakəndə ticarət, nəqliyyat və başqa fəaliyyət sahələrində məşğul olan müəssisələr

E))

həmin göstəriciləri uyğun olaraq:

40 nəfərdən və 200 min manatdan

20 nəfərdən və 150 min manatdan

15 nəfərdən və 100 min manatdan

10 nəfərdən və 300 min manatdan

5 nəfərdən və 100 min manatdan az olan müəssisələr

13. Dövlət statistikasının sistemində islahatların həyata keçirilməsi və müəssisələr statistikasına keçirilməsi zərurəti nə ilə əlaqədardır?

Sosializm sisteminin dağılması ilə

Bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinin tətbiqi ilə

Sovet statistikasının metodologiyasının qüsurlu olması ilə

MHS-nə keçirilməsi ilə

Milli statistika sisteminin dünya statistikasının sistemə inteqrasiya olunması zərurəti ilə

14. Müəssisə nədir?

Bir qrup fiziki şəxslərin birləşməsidir

Hüquqi şəxsdir

Fiziki şəxsdir

İnzibati və iqtisadi müstəqilliyə malik olmayan təsərrüfat subyektidir

Həm istehsal, həm də maliyyə məsələlərində müstəqil qərarlar qəbul etmək hüquqi olan iqtisadi vahiddir

15. Müəssisələr statistikasının tərkib hissələri nədən ibarətdir?

Registr

Təsnifatlar

Mühasibat umotunun vahid hesablar planı

Kəmiyyət göstəriciləri statistikasını (cari) və illik statistika) və keyfiyyət göstəriciləri statistikasını

Riyazi statistika

16. Cari statistikanın təyinatı nədən ibarətdir?

Sənayenin vəziyyətini öyrənmək

Tikintinin vəziyyətini öyrənmək

Ticarətin vəziyyətini öyrənmək

Nəqliyyat və rabitənin vəziyyətini öyrənmək

Kənd təsərrüfatından başqa bütün sahələrin vəziyyətini xarakterizə edən qısa müddətli göstəricilərin meyllərini aşkar etmək

17. Müəssisələrin struktur (illik) statistikasının vəzifəsi nədən ibarətdir?

Müəssisələrin illik hesabat məlumatlarını sistemləşdirir və yekunlaşdırır

Müəssisələri müxtəlif əlamətlərə görə qruplaşdırır

Müəssisələrin əsas iqtisadi göstəricilərinin dinamikasını öyrənir

Fəaliyyət növü vahidlərinin, yerli vahidlərin və fəaliyyət növünün yerli vahidlərinin əsas mikroiqtisadi göstəricilərini öyrənmək

Müəssisələrin maddi-texniki bazasının vəziyyətini qiymətləndirmək

18. Sənaye sahəsinin aşağıdakı məlumatı vardır. (mln.man.) - məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışı- 197800; - əsas və köməkçi materiallar- 29900; -yanacaq- 18210; - enerji- 9750; - əməyin ödənilməsi- 30672; - sosial ehtiyaclara ayırmalar- 1940; - əsas kapitalın istehlakı- 14750; - sair xərclər- 10444

Qeyd: sair xərclərin tərkibində material xərcləri 73% təşkil edir. Sahənin ümumi əlavə dəyərini hesablayın.

95460;

102400;

115800;

132416;

146400

19. Məhsulların natural ifadədə uçotu formaları hansılardır?

Kq

Litr

Ton

Kub.m

cinsi (natural) və şərti vahidlər

20. Ümumi əlavə dəyərin 600 mln.man, aralıq istehlakın isə 400 mln.man olduğunu bilərək məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışının məbləğini hesablayın:

600 mln. man.

800 mln. man.

900 mln. man

700 mln.man

1000 mln.man

21. Xidmət nədir?

özü üçün görülən işdir

başqası üçün görülən işdir

fəaliyyətin elə bir növüdür ki, o məhsulun (obyektin) maddi-əşya formasını dəyişmir

məhsula yeni istehlak xüsusiyyəti verməyən işdir

məhsulun tərkibini dəyişən işdir

22. Məhsul nədir?

təbiətdə hazır şəkildə mövcud olan nemətdir

xammal və materialdan emal nəticəsində əldə olunan məmulatdır

hər hansı fəaliyyətin son nəticəsidir

dəyərə və istehlak dəyərinə malik olmayan əşyadır

maddi formaya malik olan, lakin müəyyən tələbatı ödəməyən obyektidir

23. Məhsulların natural uçotunun əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

ayrı-ayrı məhsuldan nə qədər istehsal olunduğunu müəyyən etməyə imkan verir
əhalinin hər nəfərinə düşən məhsul istehsalının həcmi hesablamaya və material balanslarını tərtib etməyə imkan verir
məhsulun keyfiyyətinin maliyyə nəticələrinə təsirini ölçməyə imkan verir
məhsulun dəyər göstəricilərini hesablamağa imkan vermir
məhsulun çeşid tərkibini öyrənməyə imkan verir

24. Məhsulun şərti vahidlərlə uçotunun mahiyyəti və əhəmiyyəti nədən ibarətdir

müxtəlif məhsulların birbaşa toplanmasına imkan verir
məhsulları vahid ölçüyə keçirməklə dinamikasını öyrənməyə imkan verir
yekcins məhsullar öz texniki –iqtisadi xarakteristikasına və tərkibindəki hər hansı maddənin miqdarına görə fərqləndikdə şərti vahid kimi qəbul edilən bir növ məhsula çevrilir
məhsulun dəyərini hesablamaq üçün əsas götürülür
məhsulun maddi-əşya quruluşunu öyrənməyə imkan verir

25. Hazır məhsul dedikdə nə başa düşülür?

Müəyyən hazırlıq dərəcəsinə çatdırılmış və bu müəssisə daxilində yenidən emalı gözlənilən məhsullar
Bir sex və ya bölmə daxilində emal prosesini başa vurmamış məhsullar
Hazırlanması götürülmüş təsərrüfat – rezident vahidi çərçivəsində başa çatmış məhsullar
Satılmayan və bazarda mübadilənin başqa növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar
Öz şəxsi istehsalları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar

26. Hazırlıq dərəcəsinə görə məhsul və xidmətlərin növləri hansılardır?

Bitmiş istehsal
Son məhsul
Aralıq istehlak
Bitməmiş istehsal, fabrikatlar və hazır məmulatlar
Yüklənmiş (yola salınmış) məhsullar

27. Məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışının 2000 mln.man, aralıq istehlakın isə 1400mln.man olduğunu bilərək ümumi əlavə dəyəri hesablayın:

400 mln.man

600 mln.man

500 mln.man

700 mln.man

800 mln.man

28. müəssisədə əmək məhsuldarlığı əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 12,2% , işlənmiş vaxt isə 5,6 % artmışdır. Ümumi buraxılışın həcmi necə dəyişdiyini müəyyən edin.

22%

24%

18,5 %

25%

30%

29. Məhsulların dəyər ifadəsilə uçotunun əhəmiyyəti və zərurəti nədən irəli gəlir?

təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrini qiymətləndirməyə olan ehtiyacdan
nəticələrin dinamikanı öyrənmək zərurətindən

**istehsal fəaliyyətinin nəticələrini təsərrüfat subyektinin maliyyə nəticələri ilə
əlaqələndirilməsinə olan ehtiyacdan**

hesabat dövrünün axırında xeyli məmumatın bitməmiş istehsal mərhələsində olması faktı ilə
bağlı

iqtsadi fəaliyyətin istehsal nəticələrini daha tam əks etdirməsi zərurəti ilə əlaqədar olması
ilə

30. İstehsal ehtiyatları dedikdə nə başa düşülür?

müəssisənin aralıq istehlak məqsədləri üçün ehtiyatda saxladığı bütün mallar

müəssisədə istehsalı bitməyən, yəni digər institusional vahidlərə təqdim olunması üçün
yararlı olan vəziyyətdə emal edilməmiş məhsullar

digər institusional vahidlərə təqdim edilmək üçün istehsalçı müəssisənin anbarında
saxlanılan mallar və müəssisədə sonrakı emalı nəzərdə tutulmayan mallar

topdan və pərakəndə satış fəaliyyəti həyata keçirən müəssisələr tərəfindən alınmış mallar
bazarda satılan və ya satılması nəzərdə tutulan mallar

31. Milli Hesablar Sistemində hansı məhsul növləri arasında fundamental fərq qoyulur?

hazır məhsul, yarımfabrikat

bazar məhsulu, istehsalçının şəxsi son istehlakı üçün istehsal olunan məhsul və digər qeyri-bazar məhsulu

bitməmiş istehsal qalığı və hazır məhsul

bazar məhsulu və yarımfabrikat

hazır məhsul və qeyri-bazar məhsulu

32. Yarımfabrikat dedikdə nə başa düşülür?

Müəyyən hazırlıq dərəcəsinə çatmış və bu müəssisə daxilində yenidən emalı gözlənilən məhsullar

Bir sex və ya bölmə daxilində emal prosesini başa vurmamış məhsullar

Hazırlanması götürülmüş təsərrüfat – rezident vahid çərçivəsində başa çatmış məhsullar

Satılmayan və bazarda mübadilənin başqa növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar

Öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar

33. Bitməmiş (başə çatdırılmamış) istehsal dedikdə nə başə düşülür?

Müəyyən hazırlıq dərəcəsinə çatmış və bu müəssisə daxilində yenidən emalı gözlənilən məhsullar

Bir sex və ya bölmə daxilində emal prosesini başə vurmamış məhsullar

Hazırlanması götürülmüş təsərrüfat - rezident vahid çərçivəsində başə çatmış məhsullar

Satılmayan və bazarda mübadilənin başəqa növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar

Öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar

Aşağıdakı məlumatlara əsasən şərti- natural ölçülərlə istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmi hesablayın: (kişi ayaqqabısını çevirməklə)

Məhsulun növləri	Miqdarı (min.cütlə)	Bir cütün istehsalına sərf edilmiş vaxt (adam saat)
Kişi ayaqqabısı	20	8
Qadın ayaqqabısı	30	6
Uşaq ayaqqabısı	50	4

34.

67,5 min cüt

42.5 min cüt

18,7 min cüt

22,5 min cüt

25,5 min cüt

35. Məhsul dedikdə nə başa düşülür?

Əmək nəticəsində yaranmış və müəyyən maddi- əşya formasına malik maddi neymətlər
müəyyən fərdi və ya konkret tələbləri ödəmək üçün həyata keçirilən fəaliyyət
bazarda satılan və satılması nəzərdə tutulan məhsullar
satılmayan və bazarda mübadilənin başqa növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar
öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar

36. Müəssisələr statistikasında fəaliyyət sahələrinin standart təsnifatı (İFNÜF) neçə iri bölmədən ibarətdir?

- 5
- 10
- 15
- 17
- 20**

37. Defilyator indeksi nədir?

cari qiymətlərdə ümumi buraxılışın planda nəzərdə tutulan qiymətlərlə buraxılışın dəyərində nisbətidir
faktiki buraxılışın dəyərinin plan üzrə buraxılışın dəyərində nisbətidir
cari qiymətlərdə ümumi buraxılışın müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbətidir.
cari qiymətlərdə əlavə edilmiş dəyərin istehsal xərclərinə nisbətidir
satılmış məhsulun həcmninə nisbətidir

38. Müəssisədə məhsul buraxılışının ahəngdarlığının öyrənilməsi zərurəti nədən irəli gəlir?

məhsul buraxılışının ahəngdarlığı müəssisənin öz işinə ciddi təsir göstərmir
ahəngdarlığın pozulması digər müəssisələrin işinə təsir etmir
bu müəssisədə itgilərin artmasına səbəb olmur
Müəssisənin işinin ahəngdarlığı pozularsa, bu həm onun özünün, həm də partnyorların istehsal və maliyyə nəticələrinə çox mənfi təsir göstərəcəkdir
bu son nəticədə istehsal güclərindən və iqtisadi potensialdan səmərəli istifadəyə gətirib çıxaracaqdır

39. Müəssisənin topdansatış qiymətinə hansı usürlər daxil olur?

məhsulun istehsal xərcləri

tədavül xərcləri

aksizlər

əlavə dəyər vergisi

məhsulun maya dəyəri və istehsalçının mənfəəti

40. Müəssisənin buraxılış qiymətinə hansı ünsürlər daxil olur?

topdansatış xərcləri

topdansatış mənfəəti

pərakəndə satış xərcləri

pərakəndə satış mənfəəti

müəssisənin topdansatış qiyməti, aksizlər və əlavə dəyər vergisi

41. Pərakəndə satış qiymətinə hansı ünsürlər daxil olur?

əmək haqqı

sosial ehtiyaclara ayırmalar

xammal və materiallar

topdansatış bölməsinin buraxılış qiyməti, pərakəndə satış bölməsinin qiymət əlavəsi

sair nəzərə alınmayan xərclər

42. Hesabat dövründə pərakəndə satış qiymətilə müəssisənin məhsul satışının həcmi 3000 min man, pərakəndə satış bölməsinin qiymət əlavəsi 200 min manat, topdansatış bölməsinin qiymət əlavəsi isə 150 min man. olmuşdur. Müəssisənin buraxılış qiymətilə satışın həcmi hesablayın
2400 min man.

2550 min man

2555min man

2650 min man

2200 min man

43. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi zərurəti nə ilə şərtlənir?

bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinin tətbiqi ilə
azad rəqabətin mövcud olması ilə
məhsul buraxılışının artması ilə
əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi zərurəti ilə
istehsalın səmərəliliyinin daima artırılması zərurəti ilə

44. Keyfiyyət nədir?

məhsulun istehlak dəyərinin əsas göstəricisidir
məhsulun və işin yararlığının əsas daşıyıcısıdır
**məhsulun və ya xidmətin xassə və səciyyələrinin məcmudur ki, bunun vasitəsilə
nəzərdə tutulan tələbatın ödənmə qabiliyyəti başa düşülür**
əmək məhsuldarlığına təsir edən əsas amildir
istehsalın rentabelliyyətinin yüksəldilməsinin başlıca amilidir

45. Keyfiyyət göstəriciləri məhsulun hansı xüsusiyyətlərini əks etdirməlidir?

həcmi
çəkisini
**kütlesini, ölçüsünü, tərkibindəki maddənin faizini, əmək tutumunu, işləmə müddətini,
novünü və s.**
bütün xassə və xüsusiyyətlərini
4-5 xüsusiyyətini

46. Əgər məhsulun keyfiyyəti etibarlılıq üzrə qiymətləndirilsə onun əsas göstəriciləri hansılardır?

məhsulun sortu(növü)
məlumatların çəkisi
**məmulatın sazlığı, nasazlığı, iş qabiliyyəti, işdən imtina etməsi, uzunömürlülüyü,
təzələnmə ehtimalı
qəza törətmə ehtimalı**

47. Müəssisədə aşağı keyfiyyətli məhsul istehsalının səbəbləri hansılardır?

əmək intizamının zəif olmaması
işçi axının az olması
keyfiyyət üzərində monitorinqin olması
işçilərin ixtisasının uyğun gəlməməsi, materialın keyfiyyətinin aşağı olması

avadanlığın düzgün sazlanması

48. Hər bir növün nömrəsini həmin növdən olan məhsulun xüsusi çəkisinə vurub, 100 faizə bölməklə hansı göstərici hesablanır?

Orta növlülük

Növbəlilik əmsalı

İş gününün orta uzunluğu

Növbə rejmindən istifadə əmsalı

Məhsulun keyfiyyətinin aşağı düşməsi nəticəsində alınmış itkinin məbləği

49. Orta növlülük göstəricisini hesablamaq üçün istifadə edilir:

Hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturundan

Hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturundan

Harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturundan

Harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturundan

Xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturundan

50. Məlumatın keyfiyyəti 2 parametr üzrə qiymətləndirilir. I. parametr üzrə keyfiyyət əmsalı 0,8, II parametr üzrə isə 1,2-dir. Keyfiyyətin səviyyəsini necə dəyişdiyini müəyyən edin.

1.0

1.3

1.5

1.8

0.98

51. Xidmətin keyfiyyət bir neçə parametrlər üzrə qiymətləndirildiyi halda keyfiyyət hansı şkala üzrə qiymətləndirilə bilər?

0,1,2,3,

əla, çox yaxşı, yaxşı, kafi, pis

10 bal, 20 bal, 30 bal, 40 bal, 50 bal

2,5,6,7,8

10,15,20,25,30

52. Zay məhsul nədir?

istifadə qismən yararlı məhsuldur
istifadəyə tamamilə yaramayan məhsuldur
mövcud standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəlməyən məhsuldur
əlavə emal tələb edən məhsuldur
tullanılası məhsuldur

53. Öz xarakterinə görə zay məhsul neçə qrupa ayrılır?

- 6
- 5
- 4
- 3
- 2**

54. Məmulatın keyfiyyət iki parametri üzrə qiymətləndirilir. I parametr üzrə keyfiyyət əmsalı 0,95, II parametr üzrə 1,3-dir. Keyfiyyətin səviyyəsinin etalondan necə fərqləndiyini tapın.

- 1.0
- 1.2
- 1.11**
- 1.25
- 1.35

55. Müəssisədə düzəldilə bilməyən zay məhsulun maya dəyəri 15,0 min manat, düzəldilə bilən zay məhsulun əlavə emalı xərcləri 1200 man, istifadə qiymətlə zay məhsulun dəyəri 4500 man, təqsirkarlarından tutulan məbləğ 750 man. olmuşdur. Zay məhsuldan itgilərin mütləq məbləğini hesablayın

- 16,2 min.man
- 15,8 min.man
- 11,7,min.man**
- 16,8 min man
- 17,0 min manat

56. [A məmulatı üzrə fərdi keyfiyyət indeksi 1,10, B məmulatı üzrə 0,9,0, C məmulatı üzrə isə 0,95-dir. Müqayisəli qiymətlərlə məhsul buraxılışı A məmulatı üzrə- 104 min man, B məmulatı üzrə 30 min man, C məmulatı üzrə 200 min manatdır. Həmin məmulatlar üzrə keyfiyyətin icmal indeksini hesablayın

- 0.881
- 0.923
- 1.023**
- 1.115
- 1.118

57. Keyfiyyətin ümumi səviyyəsini hansı indeks səciyyələndirir?

$$I = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0} \quad \text{A)}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0} \quad \text{B)}$$

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \quad \text{C)}$$

$$I = \frac{\sum i_k(pq_1)}{\sum pq_1} \quad \text{D)}$$

$$I = \frac{\sum k q_1}{\sum k q_0} \quad \text{E)}$$

58. Etibarlılığın tədqiqində çox istifadə olunan göstərici kimi "imtinaların intensivliyi" hansı düstürlə hesablanır?

$$\lambda = \frac{N}{n} \quad \text{A)}$$

$$\lambda = \frac{n}{N} \quad \text{B)}$$

$$\lambda = \frac{n}{N \times t} \quad \text{C)}$$

$$\lambda = \frac{N \times M}{n} \quad \text{D)}$$

$$\text{E)} \quad \lambda = \frac{n}{N \times M}$$

59. Sınaqların orta müddəti hansı düstürlə hesablanır?

$$\bar{t} = \frac{\sum N_i}{N} \quad \text{A)}$$

$$\bar{t} = \frac{\sum n_i}{N} \quad \text{B)}$$

$$\bar{t} = \frac{N}{\sum n_i} \quad \text{C)}$$

$$\bar{t} = \frac{\sum n_i}{N} \quad \text{D)}$$

$$\lambda = \frac{N}{n} \quad \text{E)}$$

60. Keyfiyyətin ayrı-ayrı məhsullar üzrə fərdi səviyyəsi (Θ_k) necə hesablanır?

$$\partial_k \frac{q_1}{q_0} \quad \text{A)}$$

$$\partial_k \frac{p_1}{p_0} \quad \text{B)}$$

$$\partial_k \frac{q_{m\partial q}}{q_{fz}} \quad \text{C))}$$

$$\partial_k \frac{C_1}{C_0} \quad \text{D)}$$

$$\partial_k \frac{z_1}{z_0} \quad \text{E)}$$

61. Ayrı-ayrı məhsullar üzrə keyfiyyətin dinamikası hansı düstürlə hesablanır?

$$i_k = \frac{i_q}{i_p} \quad \text{A)}$$

$$i_k = \frac{i_p}{i_c} \quad \text{B)}$$

$$i_k = \frac{i_x}{i_c} \quad \text{C)}$$

$$i_k = \frac{\partial_{kx}}{\partial_{kc}} \quad \text{D)}$$

$$i_k = \frac{i_q}{i_x} \quad \text{E)}$$

62. Keyfiyyətin dəyişməsinə nəzərə alaraq məhsulun fiziki həcm indeksi hansı düstürlə hesablanır?

$$I_q = \frac{\sum i_k(q_1 p)}{\sum q_0 p_0} \quad \text{A)}$$

$$I_q = \frac{\sum i_k(q_1 p)}{\sum q_1 p_1} \quad \text{B)}$$

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0} \quad \text{C)}$$

$$I_q = \frac{\sum i_k(q_1 p)}{\sum q_1 p} \quad \text{D)}$$

$$I_q = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1} \quad \text{E)}$$

Növlər üzrə məhsul istehsalına dair aşağıdakı məlumat mövcuddur:

Aylar	Növlər		III
	I	II	
Yanvar	8000	7000	10 000
Fevral	4000	4800	5600
Mart	10 000	9000	13 000
Aprel	6000	7000	5000
May	3000	3800	4100
İyun	400	180	400

63. Verilən məlumata əsasən yanvar ayı üzrə orta növlülük əmsalını hesablayın:
- 2,08**
1,60
2,80
1,08
1,06

Aşağıdakı məlumata əsasən yanvar ayı üçün orta növlülük əmsalını hesablayın:

Növ	Yanvar	Fevral	Mart
I	10 000	9000	12000
II	2000	2500	3000
III	500	250	500

- 64.
- 1,24**
2,23
1,42
2,32
1,78

65. Ayın bütün günlərindəki işçilərin siyahı sayının cəmini aydakı təqvim günlərinin sayına bölməklə alınan göstərici necə adlanır?

işçilərin illik siyahı sayı;
işçilərin rüblük siyahı sayı;
işçilərin aylıq siyahı sayı
işçilərin faktiki orta sayı;
işə çıxanların orta aylıq sayı;

66. Fəhlələr sentyabr ayında 25264 adam-gün işləmişlər; 92 adam-gün boşdayanmalar qeydə alınmışdır; işə çıxılmayan günlərin sayı isə 10704 adam-gün olmuşdur. Aydakı iş günlərinin sayı 26-dır. Fəhlələrin orta siyahı sayını hesablayın:

1102
1156
1202
1306
1358

67. İşçilərin növbə daxilində işlədikləri adam- saatların cəmini həmin dövrdə işlənmiş adam-günlərin sayına bölməklə alınan göstərici neçə adlanır?

tam iş gününün orta davam etmə müddəti
iş günündən məhsullar istifadə əmsalı
iş gününün növbə daxili davam etmə müddəti
iş vaxtının nisbi artımı
iş günündən ekstensiv istifadə əmsalı

68. İşçilərin aylıq orta siyahı sayı necə hesablanır?

faktiki işləyənlərin sayını toplayıb alınan nəticəni aydakı iş günlərinin sayına bölməklə ay ərzində işlənmiş adam-günlərin ümumi sayını təqvim günlərinin sayına bölməklə
ayın bütün günlərindəki siyahı sayını toplayıb, alınan nəticəni həmin aydakı təqvim günlərinin sayına bölməklə
ay ərzində işə çıxılan və çıxılmayan adam-günlərin cəmini aydakı iş günlərinin sayına bölməklə
hər günkü siyahı sayını toplayıb, alınan nəticəni ayın əvvəlindəki siyahı sayına bölməklə

69. İşçilərin ayın bütün günlərdəki siyahı sayının aydakı təqvim günlərinin sayına nisbətindən alınan göstərici nəyi göstərir ?

İşçilərin nisbi artımını;

İşçilərin illik siyahı sayını;
İşçilərin orta aylıq siyahı sayını
İşçilərin saatlıq siyahı sayını;
İşçilərin ümumi siyahı sayını.

70. İşə qəbul edilən şəxslərin sayının işçilərin orta siyahı sayına bölünməsinə alınan göstərici statistikada nəyi anladır?

İşə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını;

İşə qəbul üzrə getmə əmsalı;

Növbəlilik əmsalı;

Məşğulluq əmsalı.

İş gününün orta uzunluğu.

71. Faktiki işlənmiş adam günlərlə bütün günü boşdayanmaları toplasaq alınan göstərici nəyi göstərir?

İşə çıxılmayan adam günlərini

İş vaxtının artımını;

İş vaxtının nisbi təqvim fondunu;

İş vaxtının tabel fondunu

İşə çıxılan adam günlərini;

72. Müəssisədə işçilərin sayı haqqında məlumat hər ayın əvvəlinə məlum olduqda işçilərin orta rüblük siyahı sayı hansı orta kəmiyyətin düsturu ilə hesablanır?

Hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

Hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

Harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

Harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

Xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə

73. Fəhlələr sentyabr ayında 12632 adam-gün işləmişlər; 46 adam-gün boşdayanmalar qeydə alınmışdır; işə çıxılmayan günlərin sayı isə 5352 adam gün olmuşdur. Ayardakı iş günlərinin sayı 26-dır. Fəhlələrin orta siyahı sayını hesablayın.

580

620

630

602

720

74. Müəssisədə fəhlələrin orta illik siyahı sayı 225 nəfər, il ərzində işə qəbul olunanların sayı 130 nəfər, işdən çıxanlar isə 140 nəfər, onlardan axıcılıq səbəblərinə görə 100 nəfər olmuşdur. İşə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın

62,2%

65,5%

44,4%

57,8%

60,8

75. İşlənmiş adam-günlərin umumi sayının 2000 adam-gün, iş günlərinin sayının 25 gün olduğunu bilərək faktiki işləyənlərin orta sayını tapın:

80 nəfər;

225 nəfər;

5000 nəfər;

200 nəfər.

175 nəfər;

76. Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən işə çıxılan adam günlərin sayını hesablayın: 1.İşə çıxılmayan adam günlər - 500; 2.Faktiki işlənmiş adam günlər - 2000; 3.Bütün günü boşdayanmalar - 250; 2280;

2500;

1500;

2750;

2250;

77. Hesabat dövründə işlənmiş bütün adam-saatları, həmin dövrdə işlənmiş adam-günlərin sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır?

Tam iş gününün orta uzunluğu

Müəyyən edilmiş iş gününün orta uzunluğu

İş ayının orta müddəti

İş vaxtının maksimal-mümkün fondu

İş vaxtının tabel fondu

78. Üç növbəli iş rejiminə malik olan sexdə işlənmiş vaxt haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir. I növbə 2200 II növbə 2000 III növbə 1400 Bu məlumata əsasən növbəlilik əmsalını hesablayın:

1,8

2,5

2,8

4

1,96

79. Bir müəssisənin iyun ayının əvvəlində 300 nəfər işçisi olmuşdur. İyun ayının 12-də 4 nəfər işdən çıxarılmışdır. 15-də isə 6 nəfər işə qəbul edilmişdir. Bu məlumata əsasən işçilərin orta aylıq siyahı sayını hesablayın:

307 nəfər

310 nəfər

301 nəfər

311 nəfər

317 nəfər

80. Hər hansı bir müəssisədə işçilərin orta siyahı sayı yavar ayında 640 nəfər, fevral ayında 660 nəfər, mart ayında isə 686 nəfər olmuşdur. Bu məlumata əsasən işçilərin orta rüblük siyahı sayını hesablayın:

662 nəfər

658 nəfər

660 nəfər

650 nəfər

640 nəfər

81. Fəhlələr sentyabr ayında işləmişlər(adam-gün); I növbədə-24000, II növbədə-14000, III növbədə 4800. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın.

1.4

1.5

1.6

1.7

1.8

82. İşə qəbul edilən şəxslərin sayının işçilərin orta siyahı sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

işdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalı

işçi axını əmsalı

iş yerlərinin dolması əmsalı

növbəlilik əmsalı

işə qəbul üzrə dövriyyə əmsalı

83. İşdən çıxanların sayının işçilərinin orta siyahı sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

işə qəbul üzrə dövriyyə əmsalı

işçi axını əmsalı

iş yerlərinin dolması əmsalı

işdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalı

növbəlilik əmsalı

84. Müəssisədə fəhlələrin ortaillik siyahı sayı 400 nəfər, bütün il boyu siyahıda adları olanlar 362 nəfər olmuşdur. Fəhlələrin daimilik əmsalını hesablayın.

84,2%

85,8%

90,5%

94,4%

95,8

85. Müəssisədə fəhlənin orta illik sayı 500 nəfər, il ərzində axıcılıq səbəbindən işdən çıxanlar isə 50 nəfərdir. Axıcılıq əmsalını hesablayın ;

10%

5%

6.2%

4.6 %

3.0 %

86. Bir müəssisədə iş gününün uzunluğu 400 fəhlə üçün 7 saat, 150 fəhlə üçün 6 saat, 50 fəhlə üçün isə 5 saat müəyyən edilmişdir. Bu halda iş gününün orta uzunluğunu hesablayın.

6, 22 saat

6,57 saat

5,48 saat

5,67 saat

6,48 saat

87. İşçilərin siyahı sayı yanvarın 1-də 640 nəfər, fevralın 1-də 668 nəfər , martın 1-də 674 nəfər, aprel 1-də 680 nəfər olmuşdur. Bu məlumata əsasən müəssisədə işçilərin orta rüblük siyahı sayını hesablayın:

640 nəfər

667 nəfər

674 nəfər

680 nəfər

684 nəfər

88. 2014-cü ilin I rübü ərzində işçilərin orta siyahı sayı 640 nəfər olan bir zavodda 30 nəfər işə qəbul edilmiş və 28 nəfər işdən azad olmuşdur. Bu məlumata əsasən hesabat dövründə işçilərin işə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın.

4.3%

4.7 %

4.9%

2.8%

1.4 %

89. Əmək məhsuldarlığının tərfi necədir?

məhsul vahidinə çəkilən maddi və əmək məsrəfləridir

məhsul vahidinə çəkilən pul xərcləridir

məhsul vahidinə sərf olunan iş vaxtıdır

iş vaxtının hər vahidinə düşən məhsulun miqdarıdır

vaxt vahidində istehsal olunan məhsulun miqdarı və ya məhsul vahidinə çəkilən əmək məsrəfləridir

90. Müəyyən dövrdə istehsal olunmuş məhsulun həcminin həmin dövrdə işlənmiş adam-saatlarının ümumi sayına nisbətindən alınan göstərici nəyi anladır?

orta illik hasilatı

orta rüblük hasilatı

orta günlük hasilatı

ortasaatlıq hasilatı

orta aylıq hasilatı

91. İstehsal olunmuş məhsulun həcminin işçilərin orta aylıq sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

orta illik hasilatı

orta rüblük hasilatı

orta saatlıq hasilatı

orta aylıq hasilatı

orta günlük hasilatı

92. Müəssisədə əmək məhsuldarlığının əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 6,0% artmış, işçilərin sayı isə 2,0 % çoxalmışdır. Məhsul və xidmətlərin buraxılışının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

105,0%

107,2%

108,1%

1105,%

112,6%

93. Ortasaatlıq hasilat necə hesablanır?

istehsal olunmuş məhsulun həcmi işçilərin orta sayına bölməklə

istehsal olunmuş məhsulun həcmi əsas və köməkçi fəhlələrin sayına bölməklə

istehsal olunmuş məhsulun həcmi əsas və köməkçi fəhlələrin işlədiyi adam-satların ümumi sayına bölməklə

məhsulun həcmi işlənmiş adam-günlərin ümumi sayına nisbətə

istehsal olunmuş məhsulun həcmi işçilərin orta siyahı sayına nisbətə

94. Verilənlərdən hansı sabit tərkibli əmək məhsuldarlığı indeksinin düsturudur?

95.

$$I_w^{st} = \frac{\sum W_1 T_1}{\sum W_0 T_0}; \quad \text{A)}$$

$$I_w^{st} = \frac{\sum W_1 T_1}{\sum W_0 T_1}; \quad \text{B)}$$

C)

$$I_w^{st} = \frac{\sum W_0 T_0}{\sum W_1 T_1}; \quad \text{D)}$$

$$I_w^{st} = \frac{\sum q_1}{\sum T_1} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_0};$$

$$I_w^{st} = \frac{\sum q_1}{\sum T_0} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_1}; \quad \text{E)}$$

96. Aşağıdakı məlumatlara əsasən hər məhsul növü üzrə ayrılıqda əmək məhsuldarlığının düz göstəricisini hesablayın :

Məhsulun növü	İstehsal edilmiş məhsul, ədədlə	Məhsul vahidinə sərf edilən vaxt, adam- saat
A	50.000	10
B	115.000	15
C	40.00	5

96.

- 5555.5 ; 8214.3 ; 8000;
5025 ; 8150,7 ; 7700
5025; 7333,3 ; 7800
5488; 7814,2 ; 8124,7 ;
5000; 7666,6 ; 8000;

97. Müəsisədə bir fəhlə yanvar ayında 320 ədəd, fevral ayında isə 360 ədəd məhsul istehsal etmişdir. Həmin məhsulu istehsal etmək üçün fəhlə hər iki ayda 160 saat işləmişdir. Bu məlumatlara əsasən fəhlənin yanvar və fevral aylarında bir məhsul istehsalına sərf etdiyi vaxtı tapın ;

- 0.4 və 0,22 saat
1 və 1.2 saat
0.5 və 0,44 saat
0.6 və 0,5 saat
0.3 və 0.42 saat

98. Orta saatlıq hasilatın iş gününün orta müddətinə hasili ilə əmək məhsuldarlığının hansı göstəricisi alınır?

- orta illik hasilatı
orta rüblük hasilatı
orta günlük hasilatı
orta aylıq hasilatı
orta aylıq mənfəət

99. İstehsal olunmuş məhsulun həcmnin işlənmiş adam-saatların sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- ortaillik hasilat
orta aylıq hasilat
orta rüblük hasilat
orta günlük hasilat
orta saatlıq hasilat

100. Əgər ötən dövrlə müqayisədə istehsal edilmiş məhsulun həcmi 10%, əmək məhsuldarlığının səviyyəsi 12,2% artarsa, işlənmiş vaxtın miqdarı necə dəyişilər?

- 2% artar;
25 dəfə artar;

2 dəfə azalar;
2% azalar;
10 qat dəyişilər;

101. I rübdə məhsul vahidinin əmək tutumunun 5 adam saat, II rübdə isə 4 adam saat təşkil etdiyini bilərək əmək tutumunun fərdi indeksini hesablayın:

0.8;
1.25;
25;
20;
1

102. Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə ümumi məhsul istehsalının 35%, işlənmiş vaxt fondunun 20% artdığını bilərək əmək məhsuldarlığı indeksini hesablayın:

12.5%;
15%;
62%;
45%
112.5%

103. ΣW_{II} -in 25-ə, ΣW_{I} -in isə 20-ə bərabər olduğunu bilərək əmək məhsuldarlığının sabit tərkibli indeksini hesablayın:

1.35;
1.55
1.25;
0.8
25

104. Hesabat dövründə bir müəsisədə 3000 min manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Bu dövrdə işçilərin orta aylıq siyahı sayı 360 nəfər, işlənmiş adam – günlər 9500 - ə, adam - saatlar isə 49680 – ə bərabər olmuşdur. Bu məlumata əsasən orta aylıq əmək məhsuldarlığını hesablayın ;

8333.3 manat
6666,6 manat
315.77 manat
270.64 manat
8340.7 manat

105. İş ayının uzunluğunun 25 gün, orta saatlıq hasilatın 6, orta günlük hasilatın isə 50 ədəd olduğunu bilərək əmək məhsuldarlığının orta –aylıq səviyyəsini hesablayın.

- 150 ədəd
- 750 ədəd
- 1250 ədəd**
- 1500 ədəd
- 1800 ədəd

106. Məhsul istehsalının əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 12. % artdığını, onun istehsalına iş vaxtı məsrəfinin isə 5% azaldığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 12% artmışdır
- 17% artmışdır
- 17,9 % artmışdır**
- 6,4% azalmışdır
- 7% azalmışdır

107. 1 adam-günə düşən hasilatın 85 man, iş ayının orta davam etmə müddətinin isə 21,4 gün olduğunu bilərək ortaaylıq hasilatı müəyyən edin

- 1750 man
- 1785 man
- 1798 man
- 1819 man**
- 1852 man

108. Firmanın eyni məmulat istehsal edən iki müəssisəsində əmək məhsuldarlığının dəyişən tərkibli indeksinin 1,182, sabit tərkibli indeksinin isə 1,125 olduğunu bilərək, quruluş təsiri indeksini hesablayın.

- 0.922
- 0.956
- 1.050**
- 1.098
- 1.118

109. Müəssisədə hesabat dövründə əsas dövrə nisbətən məhsul istehsalının 15,6% artdığını, iş vaxtı məsarifinin isə 4,8% azaldığını bilərək, əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 10,0 % artar
- 12,4% artar
- 14,4% artar
- 16,8% artar
- 21,4% artar**

110. Məhsulun keyfiyyətində baş verən dəyişiklikliyin orta hasilat göstəricisinə təsirini verilən düstürlərdən hansı əks etdirir?

$$W = \frac{\sum q \times d_s}{\sum tq} \quad \text{A)}$$

$$W = \frac{\sum q \times d_s}{\sum qt} \quad \text{B)}$$

$$W = \frac{\sum p \times T}{\sum T} \quad \text{C)}$$

$$W = \frac{\sum qp \times d_s}{\sum T} \quad \text{D)}$$

$$W = \frac{\sum qz}{\sum T} \quad \text{E)}$$

111. Hesabat dövründə baza dövrü ilə müqayisədə işçilərin sayı 4,5%, işçilərin orta aylıq əmək haqqı isə 10% artmışdır. Əmək haqqı fondunun dinamikasını müəyyən edin.

- 4,5% azalar
- 15dəfə artar;
- 10 dəfə azalar;
- 10 qat dəyişilər;
- 15% artar;**

112. Hesabat dövründə baza dövrü ilə müqayisədə əmək haqqı fondunun həcmi 15%, işçilərin sayı isə 4,5% artmışdır. İşçilərin orta aylıq əmək haqqının dinamikasını müəyyən edin

- 10% azalar;
- 15dəfə artar;
- 4,5 dəfə azalar;
- İkiqat dəyişilər;
- 10% artar;**

113. Aşağıdakı məlumat verilmişdir: 1) işçilərin illik əmək haqqı fondu- 200 min man 2) işçilərin rüblük əmək haqqı fondu- 185 min man 3) işçilərin aylıq əmək haqqı fondu- 165 min man 4) işçilərin

günlük əmək haqqı fondu- 155 min man 5) işçilərin orta illik sayı – 700 nəfər 6) işçilərin orta aylıq sayı- 650 nəfər 7) işlənmiş adam saatlatın sayı- 90.000 Ortaaylıq əmək haqqının səviyyəsini hesablayın 350 man

320 man

300 man

280 man

254 man

114. Orta əmək haqqının dəyişməsinə işçi heyətinin tərkibində baş verən dəyişikliklərin təsirini öyrənmək üçün əmək haqqının hansı indekslərindən istifadə olunur?

əmək haqqı fondu indeksindən

əmək haqqının dəyişən tərkibli indeksindən

əmək haqqının sabit tərkibli indeksindən

əmək ödənişi fondu indeksindən

quruluşun təsiri indeksindən

115. Orta əmək haqqının dəyişməsinə işçilərin sayının dəyişməsinin təsirinin aradan qaldırmaq üçün əmək haqqının hansı indekslərindən istifadə edilir

əmək haqqının qurluş dəyişməsi indeksindən

əmək haqqının sabit tərkibli indeksindən

əmək məhsuldarlığının dəyişən tərkibli indeksindən

əmək məhsuldarlığının sabit tərkibli indeksindən

əmək haqqı fondu indeksi

116. Cari transfertlərin əsas növləri hansılardır?

torpaq vergisi

əmlak vergisi

gəlir vergisi

sosial sığortaya və sosial müdafiəyə ayrılmalər

bütün bunların hamısı

117. Orta əmək ödənişinin artım sürətinin əmək məhsuldarlığının artım sürətinə nisbəti nəyi anladır?

məhsul vahidinin maya dəyərini

bir manat məhsula düşən xərc göstəricisini

izafi xərclərə yol verildiyini

müəssisənin qeyri-qənaətbəxş işlədiyini

118. Verilənlərdən hansı əmək haqqının dəyişən tərkibli indeksidir?

$$I_{\text{мт}}^{\text{кш}} = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum f_1} \cdot \frac{\sum f_0 T_0}{\sum f_0}; \quad \text{A)}$$

$$I_{\text{мт}}^{\text{кш}} = \frac{\sum f_0 T_0}{\sum f_1 T_0}; \quad \text{B)}$$

$$\text{C)} \quad I_{\text{мт}}^{\text{кш}} = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum f_0 T_1};$$

$$I_w^{\text{дт}} = \frac{\sum q_1}{\sum T_1} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_0}; \quad \text{D)}$$

$$I_w^{\text{дт}} = \frac{\sum q_1}{\sum T_0} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_1}; \quad \text{E)}$$

119. Orta əmək haqqının dəyişməsinə işçilərin sayının dəyişməsinin təsirini aradan qaldırmaq üçün əmək haqqının hansı indeksindən istifadə olunur?

Əmək haqqının quruluş dəyişilməsi indeksindən

Əmək haqqının sabit tərkibli indeksindən

Əmək haqqı fondu indeksindən

Əmək haqqının dəyişən tərkibli indeksindən

Əmək haqqının fərdi indeksindən

120. Dəyişən tərkibli əmək haqqı indeksinin sabit tərkibli əmək haqqı indeksinə bölünməsindən alınan indeks necə adlanır?

Sabit tərkibli indeks;

Fondtutumu indeksi;

Quruluşun dəyişilməsi indeksi;

Əmək haqqının umumi indeksi;

Əmək haqqının fərdi indeksi.

121. Müəssisədə işçilərə işlədiyi adam-günlərə görə hesablanan əmək haqqının orta səciyyəsinə səciyyələndirən göstəricisi necə adlanır?
- orta saatlıq əmək haqqı
 - orta günlük əmək haqqı**
 - orta aylıq əmək haqqı
 - orta rüblük əmək haqqı
 - orta illik əmək haqqı
122. Saatlıq əmək haqqı fondu ilə işlənmiş adam-saatların nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?
- orta günlük əmək haqqı
 - orta aylıq əmək haqqı
 - orta rüblük əmək haqqı
 - orta illik əmək haqqı
 - orta saatlıq əmək haqqı**
123. Günlük əmək haqqı fondu ilə işlənmiş adm-günlərin nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?
- orta saatlıq əmək haqqı
 - orta günlük əmək haqqı**
 - orta aylıq əmək haqqı
 - orta rüblük əmək haqqı
 - orta illik əmək haqqı
124. Aşağıdakı məlumat vardır: 1) işçilərin günlük əmək haqqı fondu- 128 min manat 2) işlənmiş adam-günlərin ümumi sayı-11000 3) işlənmiş adam saatların ümumi sayı-72000 Orta günlük əmək haqqının səviyyəsini hesablayın
- 1,78 man
 - 2,15 man
 - 3,55 man
 - 11,64 man**
 - 12,56 man
125. $\sum f_{1T1}$ - in 3000-ə, $\sum f_{0T1}$ -in 2500-ə bərabər olduğunu bilərək sabit tərkibli əmək haqqı indeksini hesablayın
- 0.810
 - 0.815
 - 1.200**
 - 1.250
 - 1.288

126. Sentyabr ayında müəssisədə işçilərin sayının 200 nəfər, orta əmək haqqının 300 manat, noyabr ayında isə uyğun olaraq 180 nəfər və 350 manat olduğunu bilərək, əmək haqqı fondunun orta əmək haqqının dəyişməsi hesabına artımını hesablayın

- 7600 man
- 8000 man
- 9000 man
- 9600 man
- 10000 man**

127. Orta əmək haqqı indeksinin 1,05 əmək məhsuldarlığı indeksinin isə 1,20 olduğunu bilərək, əmək haqqının artım sürətinin əmək məhsuldarlığının artımından nə qədər geri qaldığını müəyyən edin:

- 15,0%
- 12,0 %
- 10,0 %
- 8,4%
- 12,4 %**

128. Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən orta aylıq əmək haqqının səviyyəsini hesablayın: 1.Aylıq əmək haqqı fondu ---- 60 min. manat; 2.İşçilərin orta siyahı sayı --- 300 nəfər; 3.İşlənmiş adam-günlər ----- 8 min; 4.İşlənmiş adam-saatlar ----- 80 min;

- 250 manat;
- 220 manat;
- 7,5 manat;
- 0,75 manat.
- 200 manat;**

129. Verilənlərdən hansı əmək haqqının dəyişən tərkibli indeksləridir?

$$i = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum f_0 T_0}$$

A)

$$i_{ek} = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum f_0 T_1}$$

B)

$$i = \frac{\sum f_0 T_1}{\sum f_0 T_0}$$

C)

$$i = \frac{\sum f_0 T_0}{\sum f_1 T_0}$$

D)

$$i_{\text{eh}} = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum T_1} : \frac{\sum f_0 T_0}{\sum T_0} \quad \text{E))}$$

130. Verilənlərdən hansı əmək haqqının sabit tərkibli indeksidir?

$$i = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum f_0 T_0} \quad \text{A)}$$

$$i = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum f_0 T_1} \quad \text{B)}$$

$$i = \frac{\sum f_0 T_1}{\sum f_0 T_0} \quad \text{C)}$$

$$i = \frac{\sum f_0 T_0}{\sum f_1 T_0} \quad \text{D)}$$

$$i_{\text{eh}} = \frac{\sum f_1 T_1}{\sum T_1} : \frac{\sum f_0 T_0}{\sum T_0} \quad \text{E)}$$

131. Müəssisədə 2010-cu ildə işçilərin orta sayının 500 nəfər, 2012-ci ildə isə 512 nəfər, orta illik əmək haqqının isə uyğun olaraq 360 və 384 man olduğunu nəzərə alaraq, orta əmək haqqının səviyyəsinin artması hesabına əmək haqqı fondunun artıq xərclənən məbləğini tapın.

152000 man

138000 man

122880 man

112000 man

105 min man

132. Əmək ödənişi haqqında müəssisənin aşağıdakı məlumatı vardır: 1) işçilərin illik əmək ödənişi fondu -400 min man. 2) işçilərin rüblük əmək ödənişi fondu- 370 min man. 3) işçilərin ortaillik sayı- 100 nəfərdir. Ortaillik əmək ödənişinin səviyyəsini hesablayın.

3200 man

3500 man

3700 man

4000 man

4400 man

133. Müəssisədə işçilərin əmək ödənişi haqqında aşağıdakı məlumatı vardır: 1) işçilərin saatlıq əmək ödənişi fondu 300 min manatdır 2) işçilərin günlük əmək ödənişi fondu 350 min manatdır 3) işlənmiş adam saatların sayı 150 mindir 4) işlənmiş adam-günlərin sayı- 21428 Orta saatlıq əmək ödənişi hesablayın

1,5 man

1,8 man

2 man

2,4 man

3,0 man

134. Müəssisədə orta aylıq əmək haqqının 320 man, işçilərin sayının isə 400 nəfər olduğunu bilərək aylıq əmək haqqı fondunu hesablayın

120 min man

124 min man

126 min man

128 min man

134 min manat

135. 2010-cu ildə işçilərin orta aylıq əmək haqqı 280 man, 2011-ci ildə isə 300 man olmuşdur. 2010-cu ildəkinə nisbətən 2011-ci ildə orta aylıq əmək haqqı nə qədər artmışdır?

5,2%

7,1%

7,5 %

8,3%

8,8%

136. Aşağıdakı məlumat vardır: 1) işçilərin rüblük əmək haqqı fondu- 400 min man 2) işçilərin orta rüblük siyahı sayı-400 nəfər 3) işlənmiş adam günlərin ümumi sayı-36000 Orta rüblük əmək haqqının səviyyəsini hesablayın

800 man

900 man

1000 man

1050 man

1120 man

137. . Aşağıdakı məlumat vardır: 1) işçilərin illik əmək haqqı fondu- 1600 min man 2) işçilərin orta illik siyahı sayı-400 nəfər 3 işçilərin orta rüblük siyahı sayı- 380 nəfər Orta illik əmək haqqının səviyyəsini hesablayın
- 3810 man
 - 3920 man
 - 4050 man
 - 4000 man**
 - 4380 man
138. Əmək cislərinə bilavasitə təsir göstərən istehsal vasitələri necə adlanır?
- əsas kapitalın passiv hissəsi
 - əsas dövriyyə kapitalı
 - dövriyyə fondları
 - dövriyyə vəsaitləri
 - əsas kapitalın aktiv hissəsi**
139. İstehsal proseslərinin normal getməsi üçün şərait yaradan istehsal olunmuş aktivlərin məcmucuna nə deyilir?
- əsas kapitalın aşınan hissəsi
 - əsas kapitalın amortizasiyası
 - əsas kapitalın istehlakı
 - əsas kapitalın yaralı hissəsi
 - əsas kapitalın passiv hissəsi**
140. Əsas kapitalın köhnəlməsinin pulla ifadəsinə nə deyilir?
- əsas kapitalın ləvğ dəyəri
 - əsas kapitalın köhnəlmə məbləği
 - əsas kapitalın aktivi
 - əsas kapitalın passivi
 - əsas kapitalın amortizasiyası**
141. Amortizasiya ayrılımlarının əsas kapitalın tam dəyərində faiz nisbətində nə deyilir?
- əlavə edilmiş dəyər norması
 - mənfəət norması
 - amortizasiya norması**
 - qazanc norması
 - ödəniş norması
142. Əsas kapitalın yaradıldığı anda onların tikilməsinə əldə edilməsinə, daşınıb gətirilməsinə və quraşdırılmasına çəkilən bütün xərclər hansı dəyərində təşkil edir?
- tam bərpa dəyərini

köhnəlməsini çıxmaqla bərpa dəyərini

tam ilk dəyərini

Köhnəlməsini çıxmaqla ilk dəyərini

smeta dəyərini

143. Əsas fondların tam bərpa dəyərinin ən böyük növbədəki fəhlələrin sayına nisbətə hesablanan göstəricisi necə adlanır?

əsas fondların köhnəlmə əmsalı

əsas fondların yararlılıq əmsalı

əməyin əsas kapitalla silahlanması göstəricisi

əsas fondların təzələnmə əmsalı

əsas fondların işdən çıxma əmsalı

144. Əsas kapitalın təzələnməsinin intensivliyini xarakterizə edən nisbi göstərici necə hesablanır?

daxil olan təzə əsas kapitalın dəyərini ləğv olunan əsas kapitalın dəyərində nisbətə

ləğv olunan əsas kapitalın dəyərini təzə işə salınan əsas kapitalın dəyərində bölməklə

il ərzində işə salınan təzə əsas kapitalın dəyərinin ilin axırına olan əsas kapitalın tam dəyərində nisbətə

ləğv olunan əsas kapitalın dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas kapitalın dəyərində bölməklə

ləğv olunan əsas kapitalın dəyərinin işə salınan təzə əsas kapitalın dəyərində nisbətə

145. Müəssisədə ümumi əlavə dəyər indeksini əsas kapitalın dinamikası indeksində bölməklə hansı göstəricini hesablamış olar?

əmək məhsuldarlığı indeksini

fondtutumu indeksini

kapital verimi indeksini

material tutumu indeksini

material verimi indeksini

146. Əsas kapitalın tam bərpa dəyərini ən böyük növbədəki fəhlələrin sayına bölməklə hesablanan göstəriciyə statistik-kada nə ad verirlər?

Əməyin əsas kapitalla silahlanma əmsalı;

Əsas fonların təzələnmə əmsalı

Əməyin döv-riyyə kapitalı ilə silahlanma əmsalı

Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı;

Yaralılıq əmsalı;

147. Əsas kapitaldan istifadə göstəriciləri verilənlərdən hansıdır?
ümumi buraxılış
Ümumi məhsul
satılmış məhsul
xalis məhsul
kapital verimi və kapital tutumu
148. Əsas kapitalın tam bərpa dəyərini ən böyük növbədə çalışan fəhlələrin sayına nisbətə hesablanan göstərici necə adlanır?
əmək məhsuldarlığı
əsas fondların istifadəsi göstəricisi
əməyin əsas fondlarla təmin olunması göstəricisi
əsas fondların təzələnməsi əmsalı
əsas fondların işdən çıxması əmsalı
149. Müəssisənin istehsal gücü nədir?
onun istehsal avadanlıqlarının cəmi gücüdür
onun enerji avadanlıqlarının cəmi gücüdür
onun mexaniki avadanlıqlarının gücüdür
onun elektrik avadanlıqlarının gücüdür
onun istehsal edə biləcəyi məhsulların maksimum həcmidir
150. İstehsal gücündən istifadə əmsalı necə hesablanır?
məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışının həcmi müəssisənin cəmi enerji gücünə bölməklə
ümumi buraxılışı istehsal avadanlıqlarının cəmi gücünə bölməklə
ümumi buraxılışı enerji avadanlıqlarının ümumi gücünə nisbətə
faktiki istehsal edilən məhsulun həcmi ortaillik gücə bölməklə
ümumi əlavə edilən dəyərin cəmi enerji güclərinə nisbətə
151. Hesabat ilində daxil olan əsas kapitalın tam dəyərini dövrün axırına olan əsas kapitalın dəyərinə nisbətə hesablanan göstərici necə adlanır
təzələnmə əmsalı
işdən çıxma əmsalı
köhnəlmə əmsalı
daxil olma əmsalı
yararlılıq əmsalı

152. Müəssisədə əsass ilə nisbətən hesabat ilində əlavə dəyər istehsalı 60,0%, əsas kapitalın həcmi isə 40,0 % artmışdır. Kapital veriminin necə dəyişdiyini müəyyən edin

114%

117%

118%

119%

113%

153. . Müəssisədə əsas ilə nisbətən hesabat ilində əlavə dəyər istehsalı 80,0 %, əsas kapitalın həcmi isə 50,0 % artmışdır.Kapital tutumunun necə dəyişdiyini hesablayın.

20,0% artmışdır

22,4 % artmışdır

25,4 % artmışdır

28,4% artmışdır

16,7 % aşağı düşmüşdür

154. Müəssisənin əsas kapitalının əvvəlinə olan tam dəyəri 6000 mln. man., il ərzində daxil olan əsas fondlarının dəyəri 2000 mln. man, silinən əsas fondların dəyəru 1500 mln. man., ilin axırına köhnəlmə məbləği 1300 mln.manat olmuşdur. Əsas kapitalın ilin axırına olan tam dəyərini müəyyən edin.

5200 mln.man

5500 mln.man

5900 mln.man

6500 mln.man

7800 mln.man

155. Əsas kapitalla hesablanan illik amortizasiya məbləğinin 8 min manat, əsas kapitalın tam dəyərini 160 min manat oldu-ğunu bilərək amortizasiya normasını hesablayın:

5%;

6%;

8%;

2%;

24%

156. Dövr ərzində işə salınan əsas kapitalın dəyrinin 6 min manat, ilin axırına əsas kapi-talın tam dəyərini 240 min manat oldu-ğunu bilərək əsas kapitalın təzələnmə əmsalını hesablayın

7.6%;

6.0%;

2.5%;

1.88%;

12.4%;

157. Cari ildə müəssisənin əsas kapitalının tam bərpa dəyərini 32 mln. manat, hesablanan amortizasiya məbləğinin 1600 min manat olduğunu bilərək amortizasiya normasını hesablayın.

4,0%

4,6%

4,8%

5,0%

6,0%

158. Cari ildə müəssisədə işə salınan əsas kapitalın dəyərini 1,3 mln.man; ilin əvvəlində onların tam dəyərini 5,0 mln. man, ilin axırında isə 5,8 mln. man. olduğunu bilərək, təzələnmə əmsalını hesablayın.

25,4%

26,0%

22,4%

20,8%

24,1%

159. Müəssisədə il ərzində silinən əsas kapitalın dəyərini 800 min man, ilin əvvəlində onların tam dəyərini 4,0 mln.man, ilin axırında isə 5,0 mln.man olduğunu bilərək işdən çıxma əmsalını hesablayın.

17,8%

18,6%

20,0%

22,8%

24,4%

160. Müəssisədə 2011-2012-ci illərdə fəhlələrin əsas kapitalla təminatı 22,8 mln manatdan 24,4 mln. manatadək, həmin dövrdə əmək məhsuldarlığı 10,0% artmışdır. Kapitalveriminin necə dəyişdiyini müəyyən edin.

0.948

0.966

1.028

1.124

1.166

161. Müəssisədə məhsul istehsalının həcmi əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 36% artmış, əsas kapitalın ortaillik həcmi isə 12% çoxalmışdır. əsas kapitaldan istifadənin necə dəyişdiyini tapın.

1.80

1.21

1.36

1.45

1.52

Aşağıdakı məlumat verilmişdir. (mln.man)

	esas ilde	Hesabat ilinde
esas kapitalın ortaillik dəyəri	50	75
Məhsul buraxılışının həcmi	200	375

esas kapitalın həcmində dəyişməsi hesabına məhsul buraxılışının artımını hesablayın

162.

80 mln.man.

92 mln.man

100 mln.man

106 mln.man.

112 mln.man.

Aşağıdakı məlumat verilmişdir. (mln.man)

	esas ild?	Hesabat ilinde
esas kapitalın ortaillik dəyəri	50	75
Məhsul buraxılışının həcmi	200	375

esas kapitaldan səmərəli istifadə olunması hesabına məhsul buraxılışının artımını hesablayın

artımını hesablayın

163.

60 mln.man

65 mln.man

72 mln.man.

75 mln.man

86 mln.man

164. Müəssisədə 20 ədəd dəzgah ay ərzində 936 növbə işləmişdir. Aydakı iş günlərin sayı 26-dır.

Dəzgahların istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın

1.5

1.8

2.0

2.1

2.5

165. Hesabat dövründə müəssisə 800 min manatlıq əsas fondlar əldə etmişdir, onlardan 600 min manatı təzə əsas fondlardır. Əsas fondların ilin əvvəlinə tam dəyəri 4000 min manat, ilin axırına isə 4500 min manat olmuşdur. Daxil olma əmsalını hesablayın

15,0%

20,0%

24,4%

17,4%

28,2%

166. Müəssisənin ortaillik gücü verilən düstürlərdən hansı ilə hesablanır?

$$\bar{M} = \frac{M_1 + M_2}{2} \quad \text{A)}$$

$$\bar{M} = M_1 + \sum_{i,s} M_{i,s} \quad \text{B)}$$

$$\bar{M} = M_1 + \sum_{i,s} M_{i,s} - M_{i,s} \quad \text{C)}$$

$$\bar{M} = M_1 + \sum M_{i,s} \times \frac{T_1}{12} - \sum M_{e1} \times \frac{T_2}{12} \quad \text{D)}$$

$$\bar{M} = \frac{\frac{1}{2} M_1 + M_2 \dots + \frac{1}{2} M_n}{n-1} \quad \text{E)}$$

167. Ehtiyatlardan, debitor borclarından, qısa müddətli maliyyə qoyuluşlarından və pul vəsaitlərindən ibarət aktivlər statistikada necə adlanır?

- əsas vəsaitlər
- istehsal vəsaitləri
- əsas fondlar
- dövriyyə aktivləri**
- cari ehtiyatlar

168. Verilənlərdən hansılar maliyyə qoyuluşlarına daxil edilir?

- öz işçilərinə hesablanan əmək haqqı
- podrat təşkilatlarına verilən avanslar
- müəssisənin banklarda olan hesablarındakı pul vəsaitlər
- işçilərin sosial müdafiəsi fonduna verilən vəsaitləri
- müxtəlif qiymətli kağızlar, başqa təşkilatların nizamnamə kapitalına verilən vəsaitlər və kredit təşkilatlarına depozit qoyuluşları**

169. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin dövriyyə kapitalının orta məbləğinə nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- əmək məhsuldarlığı
- maya dəyəri
- rentabellik səviyyəsi

dövriyyə əmsalı

təhkim olunma əmsalı

170. Dövriyyə kapitalının orta məbləğinin satılmış mal və xirmətlərin dəyərində nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

dövriyyə əmssalı

əmək məhsuldarlığı

maya dəyəri

Təhkim olunma əmsalı

rentabellik səviyyəsi

171. Əmtəə-material ehtiyatlarının dövriyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

ehtiyatların orta qalığının onların maya dəyərində nisbətə

ehtiyatların ilin axırına olan qalığının ilin əvvəlinə olan qalığına nisbətə

satılmış məhsulun maya dəyərini ehtiyatların orta həcmində bölməklə

dövrədəki təqvim günlərin sayını dövriyyə əmsalına nisbətə

satışdan mənfəətin məbləğini ehtiyatların orta qalığına bölməklə

172. Müəssisədə dövriyyə kapitalından istifadənin yaxşılaşdırılmasının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

onların dövriyyəsinin sürəti aşağı düşür

dövriyyəyə əlavə vəsait cəlb olunur

məhsul istehsalı və satışı ixtisar olunur

onların dövriyyəsinin sürətlənməsi nəticəsində dövriyyə vəsaitlərinin bir hissəsi

dövriyyədən azad olur

müəssisənin maliyyə vəziyyətində çətinliklər meydana çıxır.

173. Məhsulun material tutumu göstəricilərinin xüsusi məsrəf göstəricilərindən fərqi nədir?

material tutumu ancaq natura ölçülərinə əsasən hesablanır, xüsusi məsrəf isə həm natura,

həm də dəyər ölçülərinə əsasən hesablanır

onlar bir-birinə əks göstəricilərdir

məhsulun material tutumu artdıqca, xüsusi məsarifi də artır

xüsusi məsarifin artması materialın qaənaətinə səbəb olur

material tutumunun artması məhsulun maya dəyərində aşağı düşməsinə səbəb olur.

174. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin dövriyyə fonlarının orta qalığına nisbətindən alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?

Rentabellik;

Təhkim olunma əmsalı;

Əks kapitalın köhnəlmə əmsalı

Dövriyyə əmsalı;

Yaralılıq əmsalı;

175. Dövriyyə fonlarının orta qalığının satılmış mal və xidmətlərin dəyərinə nisbətindən alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?

Dövriyyə əmsalı;

Mənfəət;

Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı;

Yaralılıq əmsalı;

Təhkim olunma əmsalı;

176. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin 300 mln. manat, dövriyyə kapitalının orta dəyərinin isə 75 mln.man olduğunu bilərək dövretmə əmsalını hesablayın.

3

4

5

6

8

177. xammal və materialların xüsusi məsarifi nədir?

məhsul vahidinə olunan xərclərin pulla ifadəsidir

məhsul vahidinə düşən pul xərcləridir

məhsul istehsalına çəkilən sabit xərclərdir.

məhsul vahidinə düşən material xərcləridir

məhsula sərf olunan umumi materialın həcmidir

178. 120 ədəd məmulatın istehsalına 360 kq material sərf olunduğunu bilərək materialın xüsusi məsarifini hesablayın.

2 kq

3 kq

4 kq

5 kq

6 kq

179. Məhsulların material tutumu göstəricilərini xüsusi məsrəf göstəricilərindən fərqləndirən cəhət nədən ibarətdir?

xüsusi məsarif pul ifadəsilə hesablanır

xüsusi məsarif müxtəlif variantda hesablanır

xüsusi məsarif materiallara qənaəti hesablamağa imkan verir

xüsusi məsarif məhsulun maya dəyərini bir hissəsidir

material tutumu göstəricilərinin xüsusi məsarif göstəricilərindən fərqi ondan ibarətdir ki, material tutumu faktiki istehsal olunan məhsulun həcminə və materialların faktiki məsarifinə əsasən hesablanır.

180. Müəssisənin il ərzində satışdan pul mədaxili 8000 min manat, dövriyyə kapitalının orta qalığı 1600min man olduğu halda dövriyyə əmsalını hesablayın.

2 dəfə

3 dəfə

4 dəfə

5 dəfə

6 dəfə

181. Müəssisənin dövriyyə kapitalının dövr etmə əmsalı il ərzində 6-ya bəranədirsə, hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın

50 gün

54 gün

60 gün

66 gün

72 gün

İki dövr üzrə firmanın əsas kapitalının orta illik dəyəri və məhsul buraxılışı haqqında aşağıdakı məlumatlara əsasən fond verimi göstəricisinin dinamikasını müəyyən edin: |

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
<u>Əsas kapitalın orta illik dəyəri, min. manat</u>	10	15
<u>Məhsul buraxılışının həcmi, min. manat</u>	25	45

182.

20% artar

20% azalar

120 artar

2,5 dəfə azalar

3 dəfə dəyişər

İki dövr üzrə firmanın əsas kapitalının orta illik dəyəri və məhsul buraxılışı haqqında aşağıdakı məlumatlara əsasən məhsulun fond tutumu göstəricisinin dinamikasını müəyyən edin:

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
<u>Əsas kapitalın orta illik dəyəri, min. Manat</u>	10	15
<u>Məhsul buraxılışının həcmi, min. manat</u>	25	30

183.

25% artar

20% artar

dəyişilməz

2,5 dəfə azalar

3 dəfə dəyişilər

Aşağıdakı məlumatlar əsasında fond verimi göstəricisinin dəyişməsi hesabına məhsul buraxılışının həcmində mütəq dəyişməsini müəyyən edin:

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
<u>Əsas kapitalın orta illik dəyəri, min. manat</u>	10	20
<u>Məhsul buraxılışının həcmi, min. manat</u>	25	60

184.

- 10 min manat
- 20 min manat
- 15 min manat
- 40 min manat
- 35 min manat

Aşağıdakı məlumatlar əsasında əsas fondların orta illik dəyəri göstəricisinin dəyişməsi hesabına məhsul buraxılışının həcmində mütəq dəyişməsini müəyyən edin:

Göstəricilər	əsas dövr	Hesabat dövrü
<u>Əsas kapitalın orta illik dəyəri, min. manat</u>	10	20
<u>Məhsul buraxılışının həcmi, min. manat</u>	25	60

185.

250 min manat

600 min manat

10 min manat

40 min manat

35 min manat

186. Verilənlərdən hansının materialın xüsusi məsarifinin dinamikasını xarakterizə etdiyini göstərin.

$$i_z = \frac{z_1}{z_0} \quad \text{A)}$$

$$i_q = \frac{q_1}{q_0} \quad \text{B)}$$

$$i_p = \frac{p_1}{p_0} \quad \text{C)}$$

$$i_m = \frac{m_1}{m_0} \quad \text{D)}$$

$$L_M \frac{M_1}{M_0} \quad \text{E)}$$

187. Məhsul vahidinə sərf olunan materiala qənaəti (və ya artıq məsarifi) verilənlərdən hansı əks etdirir?

$Q_{\text{ən}} = z_1 - z_0$

$Q_{\text{ən}} = q_1 - q_0$

$Q_{\text{ən}} = p_1 - p_0$

$Q_{\text{ən}} = m_1 - m_0$

$Q_{\text{ən}} = m_1 - m_0$

188. Bir növ material bir neçə növ məhsulun istehsalına sərf olunduqda verilənlərdən hansı xüsusi məsarifin necə dəyişdiyini əks etdirir?

$$i_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum z_0 q_1}$$

A)

$$i_q = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

B)

$$i_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \text{ C)}$$

$$i_m = \frac{\sum M_1}{\sum M_0} \text{ D)}$$

$$i_m = \frac{\sum m_1 q_1}{\sum m_0 q_1} \text{ E)}$$

189. Bir növ materialın müxtəlif məhsulların istehsalına məsarifinə qənaətin və ya artıq sərfini hansı variant düzgün əks etdirir?

$$Q_{en} = \sum z_1 q_1 - \sum z_0 q_1 \text{ A)}$$

$$Q_{en} = \sum q_1 p_0 - \sum q_0 p_0 \text{ B)}$$

$$Q_{en} = \sum p_1 q_1 - \sum p_0 q_1 \text{ C)}$$

$$Q_{en} = \sum M_1 - \sum M_0 \text{ D)}$$

$$Q_{en} = \sum m_1 q_1 - \sum m_0 q_1 \text{ E)}$$

190. Müxtəlif növ materiallar bir növ məhsulun istehsalına sərf olunduqda xüsusi məsarifin necə dəyişdiyini hansı düsturla öyrənmək olar?

$$i_z = \frac{\sum Z_1 P_0}{\sum Z_0 P_0}$$

A)

$$I_z = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0} \quad \text{B)}$$

$$I_m = \frac{\sum m_1 p_0}{\sum m_0 p_0} \quad \text{c)}$$

$$I_m = \frac{\sum m_1 p_1}{\sum m_0 p_0} \quad \text{D)}$$

$$I_c = \frac{\sum c_1 q_0}{\sum c_0 q_0} \quad \text{E)}$$

191. Müxtəlif növ materiallar bir növ məhsulun istehsalına sərf olunduqda xüsusi məsarifin dəyişməsi nəticəsində əldə olunan qənaəti hansı düsturla hesablamaq olar?

$$Q_{en} = \sum z_1 p_0 - \sum z_0 p_1 \quad \text{A)}$$

$$Q_{en} = \sum q_1 p_1 - \sum q_0 p_0 \quad \text{B)}$$

C)

$$Q_{en} = \sum M_1 p_0 - \sum M_0 p_0$$

$$Q_{en} = \sum m_1 p_0 - \sum m_0 p_0 \quad \text{D)}$$

$$Q_{en} = \sum c_1 q_0 - \sum c_0 q_0 \quad \text{E)}$$

192. Müxtəlif növ materiallar müxtəlif növ məhsulların istehsalına sərf olunduqda materialın xüsusi məsarifinin dəyişməsi hesabına əldə olunan qənaət hansı bərabərliklə hesablanmalıdır?

$$Q_{en} = \sum z_1 p_0 q_1 - \sum z_0 p_0 q_0 \quad \text{A)}$$

$$Q_{en} = \sum q_1 p_1 c_0 - \sum q_0 p_0 c_0$$

B)

C)

$$Q_{em} = \sum M_1 P_1 C_1 - \sum M_0 P_0 C_0$$

$$\sum m_1 P_0 q_1 - \sum m_0 P_0 q_1$$

D))
193.

$$Q_{em} = \sum c_1 q_0 P_0 - \sum c_0 q_0 P_0 \quad E)$$

194. Müəssisənin dövriyyə kapitalının təhkim olunma əmsalinin əsas dövrdə 0,25, hesabat dövründə 0,20, məhsul və xidmətlərin satışından pul mədaxilünün isə 7200 min man olduğunu nəzərə alaraq, dövriyyədən azad olan vəsaitin məbləğini hesablayın.

- 300 min.man
- 325 min.man
- 350 min.man
- 360 min.man**
- 380 min.man

195. Müəssisənin satışından pul mədaxili əsas ildə 6400 min man, hesabat ilində isə 7380 min manat olmuşdur, yəni 980 min manat artmışdır. Dövriyyə kapitalının orta qalığı uyğun olaraq 1600 və 1640 min man olmuşdur. Həmin artımın nə qədərinin dövriyyənin sayının artması hesabına olduğunu müəyyən edin.

- 780 min.man
- 800 min.man
- 810 min.man
- 820 min.man**
- 850 min.man

196. Müəssisənin satışdan pul mədaxili əsas ildə 6400 min man, hesabat ilində isə 7380 min man olmuşdur, yəni 980 min manat artmışdır. Dövriyyə kapitalının orta qalığı uyğun olaraq 1600 və 1640 min man. olmuşdur. Həmin artımın nə qədərinin dövriyyə vəsaitləri qalığının artması hesabına baş verdiyini hesablayın.

- 120 min.man
- 135 min.man
- 160 min.man**
- 176 min.man
- 188 min.man

197. Müəssisənin bu və ya digər məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün xərclərinin məbləği statistikada necə adlanır?
xüsusi xərclər
sabit xərclər
dəyişən xərclər
ümumi xərclər
müstəqim xərclər
198. Müəssisənin özünə məxsus istehsal amillərinə çəkdiyi xərclərə nə ad verirlər?
müstəqim xərclər
qeyri-müstəqim xərclər
daxili xərclər
xarici xərclər
ümumi xərclər
199. Müəssisənin özünəməxsus olmayan və kənardan aldığı istehsal amillərinə çəkdiyi xərclərə nə ad verirlər?
sabit xərclər
dəyişən xərclər
xarici xərclər
daxili xərclər
müstəqim xərclər
200. Müəssisənin məhsul istehsalının həcmindən birbaşa asılı olmayan xərclərinə nə ad verilir?
dəyişən xərclər
sabit xərclər
müstəqim xərclər
qeyri-müstəqim xərclər
üstəlik xərclər
201. Müəssisənin məhsul istehsalının həcmindən birbaşa asılı olan xərclərə nə ad verilir?
sabit xərclər
dəyişən xərclər
müstəqim xərclər
üstəlik xərclər
aralıq xərclər

202. Müəssisələrdə məhsulun maya dəyəri dedikdə nə anlılır?

bütün məhsula çəkilən xərclər

məhsula çəkilən material xərcləri

məhsula çəkilən pui xərcləri

məhsul vahidinə çəkilən maddi və pul məsrəfləri

məhsula çəkilən müstəqim xərclər

203. Tədavül xərcləri dedikdə nə anlılır?

istehsal müəssisələrin kommersiya fəaliyyəti ilə əlaqədar olan xərclər

müəssisənin təchizat-satış bölmələrinin saxlanması xərcləri

təchizat-satış, ticarət vasitəçiliyi ilə məşğul olan müəssisələrin öz fəaliyyəti ilə əlaqədar

çəkdikləri xərclər

məhsulun istehsalına müstəqim xərclər

üstəlik xərclər

)

204. Verilənlərdən hansı dəyişən tərkibli orta məsrəf indeksinin düsturudur?

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum z_1 q_1} \quad \text{A)}$$

$$i_z = \frac{z_0}{z_1} \quad \text{B)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum z_0 q_0}{\sum q_0} = \frac{z_1}{z_0} \quad \text{C)}$$

$$i_z = \frac{q_1}{q_0} \quad \text{D)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum q_1} \quad \text{E)}$$

205. Verilənlərdən hansı ümumi məsrəf indeksinin düsturudur?

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum z_0 q_0} \quad \text{A)}$$

$$i_z = \frac{z_0}{z_1} \quad \text{B)}$$

$$i_z = \frac{q_1}{q_0} \quad \text{C)}$$

$$I_z = \frac{\sum x_1 q_1}{\sum q_1} \quad \text{D)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum z_0 q_0} \quad \text{E)}$$

206. Verilənlərdən hansı məhsulun fiziki həcm indeksinin düsturudur?

$$I_z = \frac{\sum x_1 q_1}{\sum x_0 q_1} \quad \text{A)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum z_0 q_0} \quad \text{B)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum z_1 q_1} \quad \text{C)}$$

$$i_z = \frac{q_1}{q_0} \quad \text{D)}$$

$$I_z = \frac{\sum x_1 q_1}{\sum q_1} \quad \text{E)}$$

207. Verilənlərdən hansı məhsul vahidinə düşən orta xərci xarakterizə edir?

$$p_1 = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} \quad \text{A)}$$

$$m_1 = \frac{\sum M_1}{\sum q_1} \quad \text{B)}$$

$$\frac{\sum m_1 q_1}{\sum q_1} \quad \text{C)}$$

$$k_1 = \frac{\sum q_1 k_1}{\sum q_1} \quad \text{D)}$$

$$z_1 = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum q_1} \quad E))$$

208. 2011-ci ildə məhsul vahidi maya dəyərini 70 man, 2012-ci ildə isə plan üzrə 77 man, faktiki 84 man olduğunu bilərək, fərdi məsrəf indeksini hesablayın

- 1.1
- 1.2**
- 1.3
- 1.4
- 1.5

209. 2011-ci ildə məhsul vahidi maya dəyərini 140 man, 2012-ci ildə isə plan üzrə 168 man, faktiki isə 182 man. olduğunu bilərək plan tapsırığı indeksini hesablayın.

- 1.1
- 1.2**
- 1.3
- 1.5
- 1.6

$\sum z_1 q_1$ -in 284 min man., $\sum z_0 q_1$ -in 250 min manat; $\sum z_{pe} q_1$ -in 240 min manata bərabər olduğunu bilərək, maya dəyərini plan tapsırığı indeksini hesablayın.

210.

- 1.136
- 0.960**
- 0.845
- 0.920
- 0.980

211. Bir manat əmtəəlik məhsula düşən xərcin səviyyəsinə göstərilən amillərdən hansı təsir göstərmir?

- məhsulun maya dəyərini dəyişməsi
- məhsulun həcmi dəyişməsi
- məhsulun növ və çeşid quruluşunun dəyişməsi

buraxılış qiymətlərinin dəyişməsi
vergi dərəcələrinin dəyişməsi

212. Müəssisənin şərti – sabit xərclərinin 900 min. manat, şərti-dəyişən məsrəflərinin 600 min. manat, məhsul buraxılışının həcmnin isə 120 min ədəd olduğunu bilərək maya dəyərinin səviyyəsini hesablayın.

- 8,0 man
- 10,0 man
- 12,5 man**
- 14,6 man
- 15,8 man

$\sum z_{1q}$ -in 142 min manata, $\sum z_{0q}$ -in 125 min manata bərabər olduğunu bilərək sabit tərkibli orta məsrəf indeksini hesablayın:

213.

- 1.7;
- 0,92
- 1,136**
- 0,892
- 1,21

214. Dəyişən tərkibli orta məsrəf indeksinin 0.99, sabit tərkibli orta məsrəf indeksinin 1.25 olduğunu bilərək quruluş dəyişikliyi indeksini hesablayın:

- 0,892
- 0,782
- 1,26
- 0,792**
- 1,24

215. Məhsulun məsrəf indeksinin 0.85, məhsulun həcm indeksinin 0.75 olduğunu bilərək ümumi məsrəf indeksini hesablayın:

- 0.737;
- 0.637;**
- 0.882;
- 1.251;
- 1.133;

$Z_{pe}=1900$ man, $Z_1= 2240$ man və $Z_0=2000$ man olduğunu bilerek, məhsul vahidinin maya dəyəri üzrə plan tapşırığının yerine yetirilməsi indeksini hesablayın.

216.

- 0.85
- 0.86
- 1.10
- 1.179**
- 1.225

$Z_0= 2000$ man, $Z_1= 2240$ man. və $Z_{pe}=2100$ man olduğunu bilerek hesabat dövründə maya dəyərinin əsas dövrə nisbətən necə dəyişdiyini müəyyən edin.

217.

- 0.95
- 0.98
- 1.05
- 1.12**
- 1.25

218. $Z_{pl}=1960$ man, $Z_0= 2100$ man, $Z_1 = 2240$ man olduğunu bilərək, məhsul vahidi maya dəyərinin aşağı salınmasından plan üzrə əldə olunacaq qənaətin məbləğini hesablayın.

- 30 man
- 50 man
- 100 man
- 140 man**
- 280 man

219. Verilənlərdən hansı müqayisəli əmtəəlik məhsulun maya dəyərinin dəyişməsinə xarakterizə edən indeksdir?

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum z_1 q_1}$$

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum z_0 q_1}{\sum q_0}$$

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum z_0 q_0} \quad \text{C)}$$

D)

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum z_0 q_1}$$

$$I_z = \frac{\sum z_{pe} q_{pe}}{\sum z_0 q_{pe}}$$

E)

220. Verilənlərdən hansı maya dəyərinin aşağı salınması üzrə plan tapşırığı indeksidir?

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum z_{pe} q_1}$$

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_{pe}}{\sum z_0 q_{pe}}$$

$$I_z = \frac{\sum z_{pe} q_{pe}}{\sum z_0 q_{pe}} \quad \text{C)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum z_0 q_0}{\sum q_0}$$

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum z_1 q_0}$$

· $\sum z_1 q_1$ -in 284 min manat., $\sum z_0 q_1$ -in 250 min manat; $\sum z_1 q_0$ -in 265 min manata bərabər olduğunu bilərək, sabit tərkibli orta məsrəf indeksini hesablayın.

221.

- 1.125
- 1.136

- 1.06
- 1.072
- 1.082

222. Ümumi məsrəf indeksinin 0,82 ; məhsulun fiziki həcm indeksinin isə 0,94 olduğunu bilərək məhsul vahidinin maya dəyəri indeksini hesablayın.

- 1.15
- 1.08
- 0.87**
- 0.94
- 0.98

223. Verilənlərdən hansı harmonik orta maya dəyəri indeksinin düsturudur?

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum z_0 q_1} \quad \text{A)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_0 q_1}{\sum \frac{1}{i_z}} \quad \text{B)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum \frac{1}{i_z} \times z_1 q_1} \quad \text{C)}$$

$$i_z = \frac{\sum z_0}{\sum z_1} \quad \text{D)}$$

$$I_z = \frac{\sum z_1 q_1}{\sum q_0 q_0} \quad \text{E)}$$

224. Tədavül xərclərinə nisbi qənaətin məbləği hansı düsturla hesablanır?

$Q_{\text{ən}}=(z_1-z_0) \times q_1$ A)

$Q_{\text{ən}}=(z_1-z_{pe}) \times Q_{pe}$ B)

$$Q_{\text{?n}} = \frac{\Delta y_t \times Q_1}{100}$$

C)

$Q_{\text{ən}}=(C_1-C) \times q_1$ D)

$Q_{\text{ən}}=(31-30) \times Q_1$ E)

225. İnnovasiya fəaliyyəti dedikdə nə başa düşülür?

yeni texnikanın layihələşdirilməsi

yeni texnologiyaların işlənilib hazırlanması

yeni məhsul növlərinin istehsalı

yeni texnikanın istehsalı

elmi-texniki tədqiqatların və işləmələrin nəticələrinin transformasiyası ilə əlaqədar olan fəaliyyət növləri

226. İnnovasiya fəaliyyəti hansı tədbirləri əhatə edir?

təşkilatı tədbirləri

texnoloji tədbirləri

elmi tədbirləri

kommersiya tədbirlərini

elmi, texnoloji, təşkilatı, maliyyə və kommersiya tədbirlərinin kompleksini.

227. İnnovasiya fəaliyyətinin növləri hansılardır?

istehsalın genişləndirilməsi və təkmilləşdirilməsi

müərəqqi texnika və texnologiyaların yaradılması

müasir, dəbdə olan məhsulların bazara çıxarılması

işçi heyətinin sayca artırılması

elmi tədqiqatlar və işləmələr, yeni texnologiyaların əldə edilməsi, istehsalın

layihələşdirilməsi, işçi heyətinin ixtisasının artırılması və marketing tədqiqatı.

228. İnnovasiyalar statistikasını nəyi əks etdirməlidir?

elmi-texniki tərəqqini

sosial-iqtisadi tərəqqini

insan potensialının inkişafını

bazara çıxarılan yeni məhsulların dinamikasını

yeni və təkmilləşdirilmiş məhsulların, xidmətlərin, texnoloji proseslərin yaradılması və yayılması proseslərini

229. Maddiləşmiş texnologiyaların əldə olunmasına nələr daxildir?
yeni keyfiyyətli materialların əldə olunması
yeni enerji mənbələrinin aşkar edilməsi
mövcud texnologiyaların qismən təkmilləşdirilməsi
yeni texnoloji avadanlıqların əldə olunması
innovasiyaların tətbiq olunması üçün zəruri olan maşın və avadanlıqların, öz texnoloji təyinatına görə tələb olunan sair əsas fondların tətbiqi
230. Qeyri-maddi texnologiyalara nələr daxildir?
kənardan yeni kəşflərin əldə olunması
yeni ideyaların tətbiqi
səmərələşdirici təkliflərin daxil olması
qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi və tətbiqi
kənardan patentlərin, lisenziyaların, nou-xanların, yeni texnologiyaların və mal nişanlarının əldə edilməsi
231. Mal nişanı nədir?
malların üzərinə yapışdırılan xüsusi işarədir
mallara verilən xüsusi adlardır
malların ölçülərini əks etdirən rəqəmlərdir
malların üzərində fərqləndirici şəkillərdir
bir istehsalçının mallarını digər istehsalçının əmtəələrindən ayırmaq üçün orjinal rəsmiyyətə salınan qrafik təsvirlər, hərflərin birləşməsidir
232. İnnovasiyaların təsnifatında neçə tipi fərqləndirilir?
3
4
5
6
7
233. Məhsuldar innovasiyalar nədir?
məhsul verən innovasiyalar
təzə funksiyaların əldə olunması
təzə materialların əldə olunması
təzə yarımfabrikatların əldə olunması

təzə materialların, yarımfabrikatların və dəstlərin tətbiqi, təzə məhsulların və ya funksiyaların əldə olunması

234. Proses innovasiyaları nədir?
istehsalatda daha təkmil metodların tətbiqi
mexanikləşmənin yüksək səviyyəsi
qabaqcılların iş üsullarının tətbiqi
istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
istehsalın yeni texnologiyaları, avtomatlaşdırmanın daha yüksək səviyyəsi, istehsalın təşkilinin yeni metodları
235. Təşkilatı innovasiya nədir?
təşkilatın yenidən qurulması
müəssisənin daxili quruluşunun təkmilləşdirilməsi
yerli informasiya texnologiyaları, yeni təşkilatı strukturlar, keyfiyyət nəzarət sistemi, məhsulun sertifikatlaşdırılması, idarə etmənin müasir metodlarının tətbiqi
əməyin təşkil formaları
marketing bölmələrinin yaradılması
236. Statistika ixtiraların patetntləşdirilməsinin hansı göstəricilərindən istifadə edir?
xarici ərizəçilərin verdiyi patent ərizələrin sayı
ölkə daxili ərizəçilərin verdiyi ərizələrin sayı
ölkə ərizəçiləri tərəfindən xaricə verilən ərizələrin sayı
ölkədə qeydə alınmış və qüvvədə olan patetntlərin ümumi sayı
bunların hamısı
237. Milli elmi-texniki nailiyyətlərin yayılma intensivliyini xarakterizə edən nisbi göstərici hansıdır?
əhalinin hər on min nəfərinə düşən ixtiraçılığa verilən patetnt ərizələrinin sayı
ölkə daxilindəki ərizəçilər tərəfindən verilən patent ərizələrinin sayının patent ərizələrinin ümumi sayına nisbəti
xarici ərizəçilər tərəfindən verilən patent ərizələrinin sayının daxili patetnt ərizələrinin sayına nisbəti
ölkə ərizəçilərinin xaricə verdikləri patent ərizəçilərinin və ixtiralar üçün ölkə ərizəçilərinin daxili patent idarələrinə verdikləri ərizələrin nisbəti ilə yayılma əmsalı
qabaqcıl istehsal texnologiyalarının tətbiq olunma dərəcəsi
238. Elmi-tədqiqat və işləmələrlə məşğul olan heyətin kateqoriyaları hansılardır?
fəhlələr
qulluqçular
kiçik xidmət- edici heyət
aspirantlar
tədqiqatçılar, texniklər, köməkçi heyət və sair heyət

239. Elmin maddi-texnika bazası hansı ünsürlərdən ibarətdir?
bina və tikililər
ötürücü qurğular
maşın və avadanlıqlar
elmi cihazlar, avtomatlaşdırma vasitələri və hesablama texnikası
əsas və dövriyyə vəsaitləri
240. Verilənlərdən elmi təşkilatların əsas fondlarla təminatının ümumiləşdirici göstəricisi hansıdır?
əsas vəsaitlərin ümumi həcmi
dövriyyə vəsaitlərinin ümumi həcmi
maşın və avadanlıqların ümumi dəyəri
əsas fondların qalıq dəyəri
əsas vəsaitlərin həcmninə, o cümlədən maşın və avadanlıqların dəyərinin məşğul olan heyətin sayına nisbəti
241. Verilənlərdən elmin maliyyə resurslarının əsas statistika göstəricisi hansıdır?
elmə ayrılan pul vəsaitlərinin ümumi məbləği
həmin məbləğin dövlət büdcəsinin məxaricindəki xüsusi çəkisi
elmi idarələrdə çalışan işçilərin orta illik əmək haqqı
elmi tədqiqatlara faktiki xərclərin ümumi məbləği
elmi-tədqiqat işlərinin tətbiqinin səmərəliliyi
242. Verilənlərdən milli səviyyədə elmi-tədqiqatçıların miqyasını səciyyələndirən ümumiləşdirici statistika göstəricisi hansıdır?
elmi-tədqiqat və işləmələrdə çalışan işçilərin orta sayı
elmin maddi- texniki bazası
elmin əsas fondlarının ümumi həcmi
elmi təşkilatların dövriyyə vəsaitlərinin həcmi
hesabat ili ərzində ölkə ərazisində elmi-tədqiqatların yerinə yetirilməsinə ümumi daxili xərclərin mütləq həcmi və ümumi daxili məhsula faiz nisbəti
243. Verilənlərdən hansılar tədqiqat və işləmələrin daxili xərclərinin tərkibində ayrıca nəzərdən keçirilir?
işçilərin əmək haqqı
sosial sığortaqa ayırmalar
xammal
materiallar
əsaslı və cari xərclər

244. Tədqiqat və işləmələrə daxili xərclər maliyyələşmə mənbələri üzrə necə qruplaşdırılır?
debitor borcları
kreditor borcları
bank kreditləri
kredit təşkilatlarındakı xüsusi hesablardan götürülən vəsaitlər
özünə məxsus vəsaitlər, büdcə vəsaitləri, kənar fondların vəsaitləri, xarici hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaitləri
245. Verilənlərdən hansı innovasiyalar üzrə əsaslı xərclərə daxil edilmir?
innovasiya fəaliyyətini həyata keçirmək üçün zəruri olan maşınlar
avadanlıqlar
sair əsas vəsaitlər
tikililərin, torpaq sahələrinin və təbiətdən istifadə obyektlərinin əldə edilməsi xərcləri
xammal və materiallar
246. İnnovasiya məhsulu hansı qiymətlərlə uçota alınır?
faktor dəyərlə
əsas qiymətlərlə
istehsalçının qiymətlərlə
pərakəndə satış qiymətlərlə
əlavə dəyər vergisini, xüsusi vergiləri və aksizləri çıxmaqla müəssisənin buraxılış qiymətlərində
247. Verilənlərdən müəssisənin fəaliyyətinə innovasiyaların təsirini xarakterizə edən göstəricilər hansılardır?
məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışı
əmtəəlik məhsul
satılmış məhsul
yola salınmış məhsul
innovasiya məhsullarının satışından əldə olunan mənfəətin məbləği və illik mənfəətin ümumi məbləğində onun xüsusi çəkisidir

248. Müəssisələrin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyini xarakterizə etmək üçün hansı modeldən istifadə etmək olar?

$$x_t = \frac{UX}{UB}$$

$$x_t = \frac{LX}{UX}$$

d))

$$x_t = \frac{LX}{YSM}$$

$$\frac{M}{SM} = \frac{M}{TLX} \times \frac{TLX}{SM}$$

249. "İnvestisiya fəaliyyəti" anlamı nədir?

obyektlərə vəsait qoyuluşudur

obyektlərin icarəyə götürülməsidir

obyektlərin icarəyə verilməsidir

mənfəət əldə etmək məqsədilə vəsait qoyuluşunun reallaşdırılması üzrə bütün hərəkətləri əhatə edən bir prosesdir

əsas fondların yararlı vəziyyətdə saxlanması üçün görülən işləridir.

250. İnvestisiya fəaliyyəti subyektlərinə kimlər aid edilir?

investisiya fəaliyyətini maliyyələşdirən şəxslərdir

investisiya fəaliyyətinə nəzarət edən şəxslərdir

investisiya prosesində payla iştirak edən fiziki və hüquqi şəxslərdir.

investisiya layihəsini hayata keçirmək üçün səlahiyyət verilmiş sifarişçilər, layihə-axtarış və tikinti-quraşdırma və başqa işləri icra edən pordratçılar
investisiya nəticəsində yaradılan obyektlərin alıcılarıdır və ya icarəçiləridir.

251. İstiqamət sferasının xarakterinə görə investisiyaların neçə tipi vardır?
2
3
4
5
6
252. Qeyri-maliyyə aktivlərinə verilənlərdən hansılar daxil edilmir?
qiymətli kağızlara qoyulan vəsaitlər
əsas kapitala qoyuluşlar
dövriyyə kapitalına qoyuluşlar
hərəkət edən və etməyən əmlaka sərf olunan vəsaitlər
komputer və kommunikasiya texnikasına qoyuluşlar
253. Verilənlərdən real investisiyalara hansı daxil edilmir?
bina və tikililərə
maşın və avadanlıqlara
nəqliyyat vasitələrinə
nəqliyyat vasitələrinə
qiymətli kağızlara vəsait qoyuluşu
254. Çanta(portvel) investisiyalarına verilənlərdən hansı daxil edilmir?
səhmlərə
istiqrazlara
veksellərə
depozit və əmanət sertifikatlarına
əsas kapitala
255. Müəssisənin təkrar istehsal prosesindəki roluna görə investisiyalar neçə qrupa ayrılır?
6
5
4
3
2

256. İstehsal fəaliyyətinin xarakterinə görə investisiyalar neçə qrupa ayrılır?
- 6
 - 5
 - 4
 - 3**
 - 2
257. Mülkiyyət formasına görə investisilər neçə qrupa ayrılır?
- 6
 - 5
 - 4**
 - 3
 - 2
258. Verilənlərdən hansı istehsal olunan aktivlərə investisiyalara daxil edilmir?
- sərmayə qoyuluşu
 - əsaalı təmirə xərclər
 - qeyri maddi aktivlərə xərclər
 - maddi dövriyyə vəsaitlərinə vəsait qoyuluşu
 - torpaq sahələrinin əldə edilməsi xərcləri**
259. Verilənlərdən hansı istehsal olunmayan aktivlərə investisiyalara daxil edilmir?
- torpaq sahələrinin əldə edilməsi xərcləri
 - faydalı qazıntılardan istifadə xərcləri
 - təbiətdən istifadə obyektlərinə xərclər
 - əsaslı təmir xərcləri
 - balıqçılığın inkişafına xərclər**
260. Verilənlərdən hansı istehsal olunan qeyri-maddi aktivlərə investisiyalara daxil edilmir?
- patentlər
 - proqram təminatı
 - nou-xau
 - mal nişanları
 - əsaslı təmir**
261. Maddi-dövriyyə vəsaitləri eytiyatının artmasına investisiyaların həcmi neçə müəyyən edilir?
- dövr ərzində yeni dövriyyə vəsaitlərinin əldə edilməsi xərclərilə

sərf olunan dövriyyə vəsaitlərinin məbləği ilə
dövriyyənin sayı ilə
təhkim olunma əmsalı ilə
dövrün axırına və əvəzinə ehtiyatların qalığının fərqi kimi

262. Bitməmiş istehsala investisiyaların həcmi necə müəyyən olunur?
cari dövrdə bitməmiş istehsala çəkilən xərclərin ümumi məbləği ilə
dövrün əvəzinə bitməmiş istehsalın qalığı ilə
dövrün axırına bitməmiş istehsalın məbləği ilə
bitməmiş istehsalın orta həcmi ilə
dövrün axırına və əvvəlinə bitməmiş istehsal qalığının fərqi kimi

263. [Müəssisənin investisiya potensialı nədir?
müəssisənin banklardakı xüsusi hesablarındakı pul vəsaitidir.
debitor borcların həcmidir
kassada olan pul vəsaitidir
planlaşdırılan dövrdə bazarda mövcud olan şərait və situaslarla reallaşdırıla bilən investisiya resurslarının maksimum həcmidir
müəssisənin debitor və kreditor borclarının fərqindən ibarətdir

264. [Müəssisənin investisiya potensialına verilənlərdən hansı ünsür daxil olmur? amortizasiya ayırmaları
müəssisənin sərəncamında qalan mənfəəti
onun fəaliyyət göstərdiyi dövrdə yığılı
özünə məxsus başqa vəsaitləri
debitor və kreditor borclarının fərqi

265. Verilənlərdən hansı sərmayə qoyuluşunun dəyər indeksidir?

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0}$$

D))

$$I = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

266. Verilənlərdən hansı sərmayə qoyuluşunun fiziki həcm indeksidir?

$$I = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum p_1} \cdot \frac{\sum q_0 p_0}{\sum q_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

E))

267. Verilənlərdən hansı sərmayə qoyuluşu qiymətlərinin defilyator indeksidir?

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum p_1} : \frac{\sum q_0 p_0}{\sum q_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0}$$

$$I = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

D))

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

268. Investisiya layihəsinin reallaşdırılmasından əldə olunan iqtisadi səmərə dedikdə nə anlaşılır?

- investisiya resurslarının məsarifi
- investisiyadan əldə olunan ümumi gəlir
- investisiya nəticəsində yaranan əlavə dəyər
- investisiya obyektinin satışdan əldə olunan xalis gəlir**

obyektin işə salınması nəticəsində xərclərə qənaətin məbləği

269. Investisiyaların səmərəliliyini təhlil etmək və qiymətləndirmək üçün statistika hansı göstəricilərdən istifadə edir?
əmək məhsuldarlığı
maya dəyəri
əlavə edilmiş dəyər
xalis gəlir, ödənmə müddəti, investisiyaların gəlirliliyi indeksi
obyektin satışından pul mədaxili
270. Səmərəliliyin qiymətləndirilməsində tətbiq olunan faktiki xalis gəlir necə hesablanır? obyektin satışından əldə olunan puldan əməyin ödənməsi xərclərini çıxmaqla
pul mədaxilindən maddi resursların məsarifini çıxmaqla
əlavə edilmiş dəyərləri toplanmaqla
satışdan əldə olunan maliyyə nəticəsindən cari xərclərin büdcəyə ödənişlərin və kredit üzrə faizlərin məbləğini çıxmaqla
ümumi gəlirdən istehsal və satış xərclərini çıxmaqla
271. Sərmayə qoyuluşunun ödənmə müddəti (Töd) hansı düstürlə hesablanmalıdır?
Töd=T q1ə
Töd=Tinv
Töd=Tist
Töd=Tqə+Tinv
Töd=Tqə+Tinv+Tist
272. Sərmayə qoyuluşunun ödənmə əmsalı hansı düstürlə hesablanır?

$$\overline{\partial\ddot{d}} = \frac{\sum(G_x + A) - k}{Pda}$$

$$\overline{\partial\ddot{d}} = \frac{\sum(G_x + A) - \dot{im}}{K} \quad B))$$

$$\overline{\partial\ddot{d}} = \frac{SM}{IX}$$

$$\partial = \frac{P_{q.k}}{QB}$$

$$\partial = \frac{V_{\partial+} UKI - \partial_v}{V_{\partial}}$$

273. [Vergi tutulana qədərki mənfəətin məbləği necə hesablanır?
 məhsul və xidmətlərin satışından əldə olunan pul mədaxilindən pul xərclərini çıxmaqla
 satışdan pul mədaxilindən daxili xərcləri çıxmaqla
 satışdan pul mədaxilindən xarici xərcləri çıxmaqla
məhsul və xidmətlərin, malların və əmlakın satışından əldə olunan vəsaitdən xərcləri çıxmaqla
 satışdan əldə olunan vəsaitdən material xərclərini çıxmaqla
274. Müəssisənin balans (ümumi) mənfəəti necə hesablanır?
 hər cürə satışdan əldə olunan mənfəəti toplamaqla
əmtəəlik məhsulun satışından əldə olunan mənfəətin üzərinə başqa maddi qiymətlilərin satışından mənfəəti və satışdan kənar əməliyyatlardan gəlirlərin və xərclərin saldosunu gəlməklə
 ümumi gəlirdən vergi güzəştlərini çıxmaqla
 ümumi pul mədaxilindən vergiyə verilən avansları çıxmaqla
 müəssisənin ayrı-ayrı bölmələrinin əldə etdiyi gəlirləri toplamaqla
275. Müəssisənin sərəncamında qalan xalis mənfəəti necə hesablanır?
 ayrı-ayrı bölmələrin əldə etdiyi gəlirləri toplamaqla
 bölüşdürülən mənfəətin məbləğlərini toplamaqla
balans mənfəətinin vergiyə cəlb olunan məbləğindən güzəştləri nəzərə almaqla və vergiləri çıxmaqla
 məhsul satışından əldə olunan ümumi pul mədaxilindən istehsal və satış xərclərini çıxmaqla
 satışdan əldə olunan mənfəətin üzərinə satışdan kənar gəlirlərin və xərclərin saldosunu gəlməklə
276. Müəssisənin aşağıdakı məlumatı vardır.(mln.man.) 1. Ümumi pul mədaxili -120 2. Daxili xərclər – 30 3. Xarici xərclər – 60 4. Vergilər – 5 Müəssisənin mənfəətini hesablayın.

25

30

90

60

277. Müəssisənin ümumi (balans) rentabelliğini verilən düsturlardan hansı ilə hesablamaq olar?

R=(XM:Am) 100

R=(XM:CA) 100

R=(SM:İX) 100

R=(MB:) 100

R=XM:MS

278. Məhsulun satışından əldə edilən mənfəətin ümumi məsrəfə bölünməsindən alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?

Xalis mənfəət;

Ümumi mənfəət

Ümumi rentabelliği

Ümumi xərci;

Məhsulun rentabelliği;

279. Verilənlərdən hansı hesabi orta məsrəf indeksinin düsturudur?

$$I_z = \frac{\sum I_z \cdot x_0 q_0}{\sum x_0 q_0} \quad \text{A)}$$

$$I_z = \frac{\sum x_1 q_1}{\sum x_0 q_1}$$

$$I_z = \frac{\sum x_1 q_1}{\sum \frac{1}{i_z}}$$

$$i_z = \frac{q_1}{q_0}$$

$$I_z = \frac{\sum x_1 q_1}{\sum q_1}$$

280. Verilənlərdən hansı istehsalın səmərəliliyinin dəyişən tərkibli indeksinin düsturudur?

A)

$$I_{dr} = \frac{\sum x_1 p_1}{\sum x_0 p_0}$$

$$I_{dr} = \frac{\sum E_0 P_0}{\sum E_0 P_1}$$

$$I_{dr} = \frac{\sum P_1}{\sum P_0}$$

$$i_x = \frac{q_1}{q_0}$$

$$I_x = \frac{\sum x_1 q_1}{\sum q_1}$$

281. Hesablama və kassa metodlarının fərqi nədən ibarətdir?
 birinci halda yola salınmış mallar hələ satılmış hesab olunmur
 ikinci halda yola salınmış mallar artıq satılmış hesab olunur
satışın həcmi göstəriciləri yola salınmış lakin hələ dəyəri ödənilməmiş məhsulların məbləği qədər fərqlidir
 fərq ondadır ki müəssisənin kassasına pul daxil olana kimi müəyyən maliyyə çətinlikləri ola bilər
 müəssisə üçün kassa metodu daha sərfəlidir
282. Məhsulun satışından əldə edilən mənfəətin istehsal və satış xərclərinin məbləğinə nisbətindən alınan göstəricilər statistikalarda nə deyilir?
 əsas kapitalın rentabelliği
 dövriyyə kapitalının rentabelliği
 ümumi rentabellik
məhsulun rentabelliği
 xalis rentabellik
283. Müəssisənin ümumi mənfəəti 18 milyon man., əsas kapitalın orta dəyəri 34 milyon man., dövriyyə kapitalının orta dəyəri isə 16 milyon man. olmuşdur Mənfəət normasını hesablayın
 25%
 30%
36%
 42%
 50%
284. Məhsulun rentabelliğinin 20%, istehsal və satış xərclərinin 800 mln. man. olduğunu bilərək məhsul satışından əldə edilən mənfəəti hesablayın
 120 mln.man
 136 mln.man
 145 mln.man
 152 mln.man
160 mln.man

285. balans üzrə mobil vəsaitlərin ümumi məbləği ilin axırında 64 mln.man, qısa müddətli borcların məbləği 33,6 mln.man., uzun müddətli borc kapitalı isə 13,6 mln. man., olmuşdur. Öz kapitalı hesabına yaradılan mobil vəsaitlərin həcmi müəyyən edin.

- 2 mln. man.
- 28 mln.man.
- 32,8 mln.man
- 30,4 mln.man.**
- 36,8 mln.man.

286. Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinin 400 mln. manat, ümumi məsrəfin 8000 mln. manat olduğunu bilərək məhsulun rentabelliyini hesablayın:

- 3% ;
- 6%;
- 5%;**
- 36%;
- 25%;

Σ ΣP -in 66 mln. manat, Σ ΣP -in 75 mln. manat olduğunu bilərək səmərəliliyin sabit tərkibli indeksini hesablayın:

287.

- 0,89
- 0,92
- 0,88**
- 0,66
- 0,75

İstehsalın səmərəliliyinin dəyişən tərkibli indeksinin 1.55, quruluşun dəyişməsi indeksinin 1.25 olduğunu bilərək səmərəliliyin sabit tərkibli indeksini hesablayın:

288.

- 0,81
- 1,24**
- 1.35;
- 1.55;
- 1.94;

Orta kəmiyyət		
Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Orta kəmiyyətin müvafiq düsturundan istifadə etməklə orta əmək haqqını hesablayın

289.

0,89

0,92

0,93

1,76

0,75

290. Müəssisənin valyuta özünüödəmə əmsalı necə hesablanır?

xarici valyutanın kursu ilə

daxili valyutanın xarici valyutaya nisbətilə

daxil olan valyutanın həcmnin onun məsarifinə nisbəti ilə

valyuta ehtiyatının dinamikası ilə

valyuta nişanlarının küpir qurluşu ilə

291. Debitor borcları nədir?

əmək haqqı üzrə işçilərlə hesablaşmalardır

müəssisənin başqa müəssisə və təşkilatlara olan borcudur

müəssisənin xarici mal satanlara olan borclarıdır

mal, iş və xidmətlər üçün alıcılarla hesablaşmalar, təhtəl hesab şəxslərin borcları, mal

satın və podratçılara verilən avanslar üzrə borclardır

müəssisənin daxili hesablaşmalar üzrə borclarıdır.

292. Debitor borclarının dövriyyəsi əmsalı necə hesablanır?

debitor borcların kreditor borclarına nisbəti ilə

debitor borclarının ödənmə müddəti ilə

satışdan əldə olunan pul vəsaitinin məbləğinin debitor borclarının məbləğinə nisbəti ilə

dövrədəki təqvim günlərinin sayının debitor borclarının orta gəlirliyinə nisbətilə

müəyyən tarixə olan debitor borclarının məbləğinin həmin tarixə müəssisənin pul

resurslarının ümumi həcminə nisbəti ilə

293. Debitor borclarının qaytarılmasının orta müddəti necə hesablanır?
debitor borclarının yaranması tarixi ilə
debitor borcların qaytarılması ilə
debitor borclarının verilməsi tarixindən qaytarılması tarixinə kimi keçən günlərin sayı ilə
dövrdəki təqvim günlərinin sayının debitor borclarının dövriyyəsi əmsalına, nisbəti ilə
ildəki təqvim günlərinin sayının debitor borclarının orta qalığına nisbətə ilə
294. Kreditor borcları nədir?
başqa hüquqi və fiziki şəxslərin bu müəssisəyə olan borcudur
müəssisənin əmək haqqı üzrə fəhlə və qulluqçulara verdiyi avanslardır
mallar, iş və xidmətlər üçün kreditorlarla, büdcə ilə, büdcədən kənar fondlarla, mal satanlarla və podratçılarla hesablaşmalar üzrə müəssisənin borclarından ibarətdir
müəssisənin əmək haqqı üzrə işçilərə olan borcudur
təhtəl hesab şəxslər verilən avanslardır
295. Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin sayı necə hesablanır?
məhsul istehsalına və satışına çəkilən daxili xərclərin ümumi məbləğinin dövriyyə vəsaitlərinin dövrün əvvəlinə olan qalığına nisbətə ilə
istehsal və tədavül xərclərinin xarici xərclərin məbləğinə nisbəti ilə
istehsal və tədavül xərclərinin ümumi məbləğinin dövriyyə vəsaitlərinin orta məbləğinə bölməklə
satışdan daxil olan pul vəsaitini dövriyyə vəsaitinin orta qalığına nisbətə ilə
material xərclərinin məbləğini ietahsal ehtiyatların orta qalığına bölməklə
296. Bir dövriyyənin müddəti necə hesablanır?
dövriyyə iştirak edən dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığının maddi xərclərə nisbətə ilə
mobil vəsaitlərin ümumi məbləğini təqvim günlərinin sayına bölməklə
immobil vəsaitlərin ümumi məbləğini müəssisənin iş günlərinin sayına nisbətə ilə
öyrənilən dövrdəki təqvim günlərinin sayının dövriyyə əmsalına bölməklə
dövriyyə kapitalının ümumi həcmnin müəssisə işçilərinin orta sayına nisbətə ilə
297. Məhsul və xidmətlərin satışından pul mədaxilinin 1200 min man, dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinin isə 300 min manat olduğunu bilərək dövrətmə əmsalını hesablayın
6
4
8
10
12

298. 80 ədəd məmulatın istehsalına 320 kq material sərf olunduğunu bilərək, materialın xüsusi məsarifini hesablayın

- 1,2 kq
- 2,0 kq
- 3,0 kq
- 4,0 kq**
- 5,0 kq

299. Firmanın balans mənfəəti 9 mln. manat, əsas istehsal vəsaitlərinin orta dəyəri 17 mln. manat, dövriyyə vəsaitlərinin orta dəyəri isə 8 mln. manat olmuşdur. Bunlara əsasən umumi rentabelliği hesablayın

- 25%;
- 9%;
- 5%;
- 36%;**
- 3% ;

300.

1. Toxuculuq fabrikində parça istehsalına dair aşağıdakı məlumat vardır, min metr?

2. Mehsulun çeşidləri	Mehsul istehsalının həcmi		Çeşidlilik planının yerinə yetirilməsinə hesablanır
	Plan üzrə	Faktiki	
1. Pambıq parça	200	220	?
İpek parça	240	240	?
Sintetik parça	160	140	?
	600	600	?

Bu məlumata əsasən çeşidliliyi nəzərə almaqla parça istehsalı üzrə planın yerinə yetirilməsi faizini hesablayın.

- 80%
- 85%
- 96,7%**
- 100%
- 110

